

Faculteit moet bijna miljoen bezuinigen

Grotere onderwijsgroepen bij rechten in kader van bezuiniging

Vergroting van de onderwijsgroepen in het doctoraal naar vijftien personen, inkrimping van een aantal vakgroepen, en een gevoelige reductie van de gecompenseerde tijd voor bestuurstaken. Dat zijn de belangrijkste manieren waarop de rechtenfaculteit ongeveer een miljoen wil bezuinigen en ombuigen.

In de komende twee maanden zal het beleidsplan waarin het faculteitsbestuur deze plannen heeft verrat, in de faculteit besproken worden. De noodzaak tot bezuiniging komt voort uit de overheidskorting, die in totaal op 8% uitkomen. Daarbij komt de onlangs ingevoerde ongunstige financieringsgrondslag op basis van lagere studierendementen. De faculteit is daardoor zevenhonderdduizend gulden te duur, een bedrag dat dit jaar nog opgevangen kan worden, volgend jaar echter niet meer.

De bezuiniging is gespreid over onderwijs, onderzoek en bestuurlijke taken. De vergroting van de groepsovervang in het doctoraal is de meest spectaculaire maatregel. De propedeusefase wordt in dit opzicht gespaard. Ondanks de 'extensivering' van het onderwijs wil de faculteit wel meer

aandacht besteden aan de begeleiding van studenten. Doel is om de rendementen, die in de afgelopen jaren dramatisch zijn gezakt, weer omhoog te helpen, ook al omdat dat tot meer inkomsten leidt. Datzelfde effect moet uitgaan van een uitbreiding van de activiteiten die betaald worden uit de zogenaamde derde geldstroom. In de faculteit bestaat tegen dit voornemen grote weerstand.

Ondanks inkrimping wil het faculteitsbestuur ook nieuwe ontwikkelingen stimuleren, vooral op het gebied van de internationalisering. Om die reden worden er binnen de begroting hier en daar andere accenten gelegd. Beoogd is de oprichting van een European Law School, een nieuwe afstudeerrichting die zich niet op het nationale maar op het Europese recht concentreert.

Intussen is bekend gemaakt dat de postdoctorale opleiding Recht en Linguïstiek het niet heeft gered. Ondanks de goede kwaliteit van de programma's was de markt te klein, verklaart faculteitsdirecteur Luermans. Na een jaar zakte de belangstelling al tot onder een bedrijfsmatig aanvaardbaar punt. Twee jaar geleden is er bij de aanvang van het programma, gericht op juristen en vertalers, geen marktonderzoek verricht. De twee partners in het project, de faculteit en de Rijks Hogeschool Opleiding tot Tolk-vertaler, dragen beiden het verlies. Losse cursussen van Recht en Linguïstiek zullen nu worden ondergebracht in het algemene pakket post-academische cursussen van de faculteit.

Wammes Bos

Universiteit kan alleen onder voorwaarden 'wegzenden'

Een student kan na de propaedeuse alleen worden afgewezen voor het tweede jaar als zijn studieresultaten slecht zijn. Bovendien kan zo'n afwijzing slechts plaatsvinden als de universiteit of hogeschool een goede studiebegeleiding heeft uitgevoerd en de student tijdig heeft gewaarschuwd.

Dat staat in een concept-nota van wijziging op het wetsvoorstel Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Dit wijzigingsvoorstel is door minister Ritzen toegestuurd aan de studentenorganisaties LSVb en ISO, aan de VSNU en de HBO-Raad. De bewindsman wil met deze organisaties overleg voeren, alvorens het voorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend.

Het gaat hier om een uitwerking van de afspraak over het bindend studieadvies, die Ritzen onlangs met de universiteiten heeft gemaakt in het kader van het hoofdlijnenakkoord. Met deze maatregel moeten de universiteiten en hogescholen een instrument in handen krijgen om het rendement van hun onderwijs te verhogen. De onderwijsinstellingen hebben dan de

mogelijkheid om het studieadvies dat na een jaar wordt gegeven, bij onvoldoende resultaten een bindend afwijzend karakter te geven. Een student die wordt afgewezen, mag zich niet meer voor diezelfde opleiding aan die instelling inschrijven. Wel mag hij een andere opleiding aan dezelfde instelling beginnen. Het studieresultaat van een student kan alleen tot afwijzing leiden als op voorhand duidelijk is dat hij later in de studie in de problemen zal komen. In het algemeen komt dat voor als de betrokkene de propaedeuse niet in een jaar heeft gehaald en als aangenomen wordt dat hij ook na het behalen van de propaedeuse niet meer het eindexamen kan halen in de tijd die daarvoor staat. Andere criteria dan de studieresultaten zijn niet geldig. Ook mag vertraging door persoonlijke omstandigheden zoals ziekte geen reden zijn voor afwijzing. Het bestuur van de universiteit of hogeschool kan zelf bepalen bij welke studies er studenten afgewezen kunnen worden en welke criteria daarbij gelden. Dit betekent dat ook de goedkeuring van de universiteitsraad of de medezeggenschapsraad nodig is. Gegevens over afwijzing moeten de instellingen publiceren in hun jaarverslag, zodat studenten hiermee rekening kunnen houden bij hun studiekeuze. De studenten moeten vantevoren op de hoogte worden gebracht van de geldende regels. Daarbij horen voorschriften voor de bewaking van de studievoortgang en studiebegeleiding. De student moet ook tijdig worden gewaarschuwd als zijn studieprestaties achterblijven, zodat een eventuele afwijzing niet onverwacht kan komen. Bovendien moet de afwijzing altijd inhoudelijk worden gemotiveerd. Beroep is mogelijk bij het college van beroep voor de examens. (HOP/jd)

Inhoud

PAGINA 3,5,16

Lustrum

Een sobere plechtigheid in de Sint Janskerk met in de hoofdrollen een aftredende en een aantredende rector, drie eredoctores en zes mannelijke studenten, die hun wetenschappelijke prestaties beloond zagen met een oorkonde en een cheque van duizend gulden.

PAGINA 7

Juristen

In der Beschränkung zeigt sich der Meister, wist Goethe al te vertellen. De juridische faculteit moet de tering naar de nering zetten, nu een tekort van zeven ton is berekend. Enkele maatregelen bedreigen de verworvenheden van het onderwijssysteem, maar daar staat tegenover dat de faculteit een grotere 'earning power' (is recht handel?) bezit dan ze zelf vermoedde.

PAGINA 8

(Pseudo-)wetenschap

Transcendente meditatie wordt door de meeste mensen gezien als een onschuldig sectarisch vermaak, een relict uit de jaren zestig, toen de Beatles naar India trokken om de Mahareshi Mahesh Yogi te bezoeken. Wie schetst onze verbazing als we ontdekken dat de beweging springlevend is en dat zelfs serieuze beoefenaars van de wetenschap, die binnen de RL werkzaam zijn, in hun vrije tijd de pseudo-wetenschappelijke postulaten van de Mahareshi aanhangen?

PAGINA 9

Van der Zwan

De man die als voorzitter optrad van de conferenties in Kijkduin en Zeist over de deugdelijkheid van de universitaire bestuursstructuur, professor Arie van der Zwan, licht in een interview dat de vergadering nooit de bedoeling heeft gehad de universitaire democratie om zeep te helpen en te vervangen door een harde bedrijfsstructuur.

Bezoek uit Japan: dinsdag kwam professor Shoichi Okinaga, eigenaar-president van Teikyo University zijn nieuwste acquisitie, het Annadal-complex bezichtigen. Bij die gelegenheid voerde hij overleg met het college van bestuur over de toekomstige samenwerking.

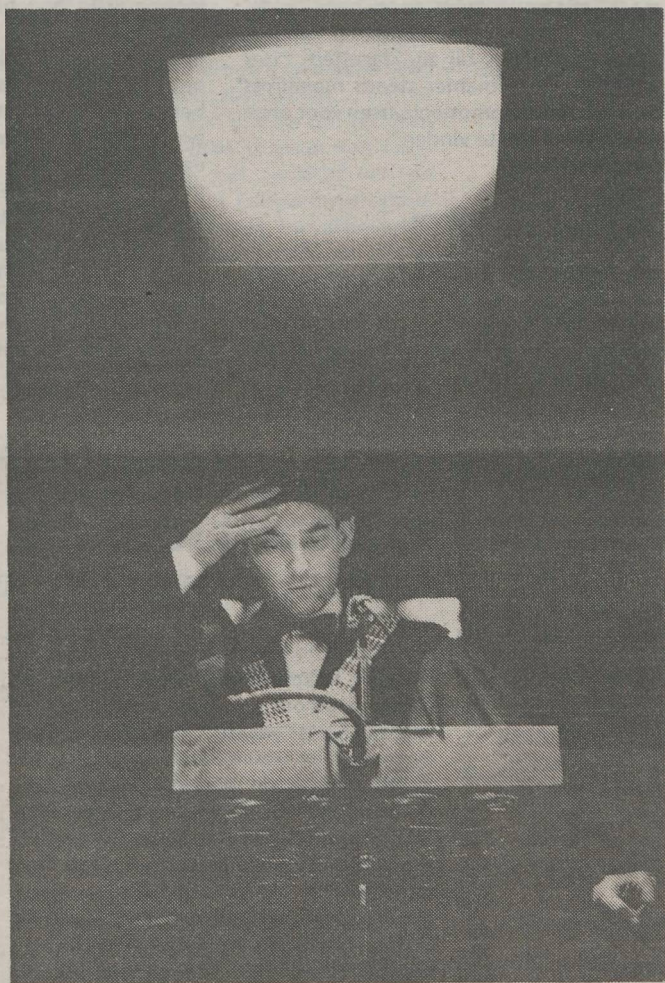

Nieuwe rector Cohen: grens aan rationalisering van onderzoek

Sobere viering van derde lustrum

Sober en volgens het boekje. Zo verliep de viering van de vijftiende verjaardag van deze universiteit. Wat wil men ook in een statige protestantse kerk, waar de afkeer van opsmuk en de voorliefde voor zakelijkheid tot cultus zijn verheven. Geheel in stijl daarmee hield de aftredende rector Bonke zijn gehoor voor het laatst de zegeningen van de geprivatiseerde universiteit voor. Zijn opvolger Cohen kreeg onder het baldakijn van het spreekgestoelte chiliastische visioenen en repte even van een duizendjarig bestaan van deze universiteit.

Vanaf nu in de schijnwerpers: de nieuwe rector magnificus prof. mr. J. M. Cohen (foto Franco Gori)

derzoek zich leent voor een strakke bedrijfsmatige planning kon hij "als jurist" niet nalaten op te merken. Daarmee raakte hij een thema dat als een rode draad door de rest van zijn speech liep: er is een grens aan de rationalisering, laat de universiteit als vrijplaats van onafhankelijk onderzoek niet teloor gaan.

Niet alle idealen uit de begintijd hebben het gered, en niet altijd is dat erg, vond Cohen. Dat het niet voorziene academisch ziekenhuis toch is gerealiseerd is bij nader inzien belangrijk geweest voor de ontwikkeling van de universiteit.

Opmerkelijk is wel dat in alle progressiviteit de RL gewoon conservatief is geweest in haar facultaire indeling. Cohen ziet het als een van zijn taken om de schotten die daar het gevolg van zijn wat minder hoog te maken.

Op onderwijsterrein was de RL haar tijd vooruit, en de concepties die destijds zijn ingevoerd doen het dan ook best, zei Cohen. Hoewel het probleemgestuurde onderwijs niettemin hier en daar in de knel komt, moet alles in het werk worden gesteld om de conceptie verder te ontwikkelen.

Resteert de nieuwe koers van de instelling, de internationalisering. Er gebeurt wel wat op dat gebied, maar veel te weinig, klont

het vermanend vanaf de kansel. De studentenuitwisseling komt op gang, maar vooral waar het gaat om integratie van het onderwijs in Europa moet de RL haar ligging uitbuiten.

Cohen eindigde geruststellend: de universiteiten zullen niet geheel ten onder gaan aan modernistische bedrijfsmatige rationalisatie. Ruimte voor het onverwachte en het onbekende, het echte fundamentele onderzoek, zal er altijd blijven, ook bij deze universiteit, "al wordt zij duizend jaar."

Wammes Bos

Plurkis

In de trein naar Amsterdam valt mijn blik op het decembernummer van "Rails". "Tussen de rails" heette dat vroeger, maar dat had onwelriekende associaties. "Reizigers wordt verzocht deze exemplaren te laten liggen voor hun medereizigers" staat er. Hoe kun je het dan lezen? Maar wel keurig dat "wordt" i.p.v. "worden", zoals bij de NS gebruikelijk; wie verzoekt zal echter wel altijd duister blijven. Tot mijn vreugde als rechtsfilosoof zie ik vervolgens een stukje met de titel "Vrijheid". Hé, die ijdele kale kwast op de foto ernaast, die ken ik toch, dat is toch ..... ja, prof. dr. W.S.P. Fortuyn, Directeur OV-Studentenkaart BV, staat eronder. Nu ja, kennen is wat veel gezegd. In Groningen wist ik via de U-krant van zijn bestaan als universitair capo gruppo van de ABVA-KABO, die blijkens een recensie van Rood's dissertatie over stakingsrecht het marxistisch geloof aanhing. Qua uiterlijk deed hij me onweerstaanbaar denken aan Plurkis, de wraakzuchtige aannemer uit 'Astérix en de Egyptenaren', die de opdracht voor de pyramide niet had gekregen. Persoonlijk maakte ik met Fortuyn (verder: F.) pas kennis als ééndagsvertegenwoordiger van mijn faculteit bij het CES. Na diepe frustratie van z'n professorale ambities bleek F. getransformeerd te zijn tot ondernemer-directeur van het 'politiek-strategisch adviesbureau' Fortuyn B.V.. Als zodanig zou hij twee dagen per week het CES gaan leiden en wel op voorspraak van Wil Albeda. Albeda scheef het "Ten geleide" schreef bij F.'s in '86 verschenen "Stakingsrecht in Nederland" en toont zich daar in z'n nopjes met F.'s pleidooi de naar Wil genoemde arbitragecommissie ook in de particuliere sector te laten opereren.

Eén jaar later las ik het afscheidsinterview met F. in Observant 89/9, waaruit bleek dat het in F. gestoken bedrag van ver over de vijf nullen behalve voor hem zelf helemaal niets had opgeleverd. Dat verbaasde mij niks gezien het plan dat F. destijds had voorgelegd. Dat het CES niet aan F. ten onder is gegaan en zich thans zelfs vrij voorspoedig ontwikkelt, mag een wonder heten dat vooral te danken is aan de persoon van F.'s opvolger, die wist te ontsnappen aan Plurkis' snood-jaloerse poging hem in z'n val mee te sleuren. "Ik een zak?" aldus F. in het bewuste interview, "ik zit er niet mee". Protector Albeda kennelijk ook niet, want niet lang daarna werd F. benoemd tot bijzonder hoogleraar aan de Erasmus-universiteit en wel - u raadt het al - op de "Albeda"-leerstoel. Ter zake nu!, zult u zeggen. Zeker, maar wees gewaarschuwd dat ik F.'s betoog allesbehalve onbevooroordeeld gelezen heb.

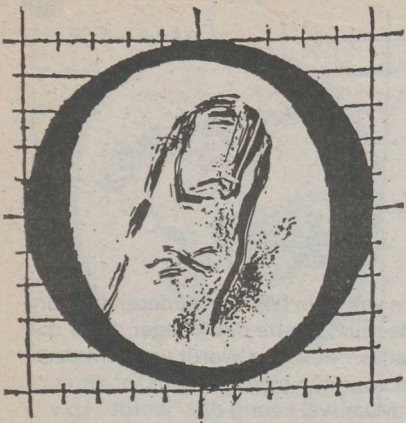
"Reizen gebeurt al heel lang", zo F., maar "heden ten dage reist iedereen, van bijstandsmoeder tot miljonair" (bijstandsmoeders straks ook een OV-kaart?). Ook de wijze van reizen verschilt steeds minder: "de miljonair overweegt ter oplossing van het fileprobleem de trein te nemen" (F., die zich van auto met chauffeur bedient, is dus óf nog geen miljonair, óf het zal wel bij overwegen blijven), "en de bijstandsmoeder stapt in het vliegtuig om tante Truus te bezoeken in Canada" (het daarvoor "bijgeklupte" bedrag kan straks de OV-korting compenseren). "Anders gezegd: reizen maakt vrij" (de klassenloze samenleving is een feit, klassenstrijders zijn nu ondernemers ten bate van het volk) en al helemaal als het per OV gaat, want dat "ontlast ons milieu en verlost ons van de minder leuke vormen van reizen" (arme F., veroordeeld tot auto met chauffeur). Maar "hoe het ook zij, wij zullen ons het reizen niet meer af laten nemen, door niemand niet!" (daar roert zich nog eens de vroegere vakbobo). Wat heeft dit nu met de OV-kaart te maken? De studenten waren toch niet boos omdat hun een OV-kaart werd afgenomen, maar omdat er hun één werd opgedrongen à raison van f 60,- p.m. Wel, F. hoopt "dat u ze hartelijk welkom zult heten in het leger der 'mobilisten'", want "het eventuele ongemak zal door de NS op korte termijn en door onze (F.'s?) busjongens onmiddellijk worden verholpen".

Nergens vermeldt F. in zijn blijde boodschap dat de OV-kaart primair bedoeld was als bezuinigingsmaatregel, zowel direct (besparing beurzen minus kosten) als indirect (doordat veel meer studenten thuis zullen blijven wonen) en - wat de NS betreft, die de rol van het onschuldig slachtoffer poogt te vertolken - als breekijzer t.b.v. extra overheidsgeld ter bestrijding van de ook al eerder soms niet geringe treinellende. Dat nu vele niet-studenten om de OV-congestie te vermijden (weer) gebruik zullen gaan maken van de auto, is alleen voor oppervlakkige waarnemers in strijd met het regeringsbeleid. Dat beleid heeft immers een zodanige fiscale spin-off, dat ook overheidsbehoeften die niets met vervoer te maken hebben, ervan zullen kunnen profiteren. Acute verscherping van het auto-probleem is dan ook op dit moment van bijna onbeheersbaar toenemende tekorten in de staatsfinanciën voor een beetje Realpolitiker best welkom.

Wat mij boeit in F.'s perverse vrijheidsconceptie is de interne consistentie ervan op de langere termijn. Niet alleen verbeeldt hij uitgedost met sigaar, pochet en horlogeketting weliswaar de socialistische karikatuur van de ondernemer, maar ook is hij z'n via Marx op Rousseau teruggaande opvatting van vrijheid trouw gebleven: wie te dom is om de ware (en - dus - collectieve) vrijheid te aanvaarden, moet daartoe dan maar worden gedwongen. De perfide vos verliest wel z'n rode haren, maar niet z'n streken.

Nico Roos

beeld te ontdekken zijn (wat dat betreft is het net Maastricht). De nieuwe gemeenteverordening kan de verhuurders ook dwingen om achterstallig onderhoud versneld uit te voeren. (Cursor)

Bladeren

Bart Brouwers

Telecom

De heibel rond de instelling van de PTT-telecompetitie is nog maar nauwelijks achter de rug (heet die eredivisie eigenlijk nog wel zo?), of de PTT heeft een nieuw reclame-object gevonden: de academische wereld. In Nijmegen wordt binnenkort een PTT-telecom-leerstoel ingericht. Er is nog geen hoogleraar bekend, maar de leerstoel moet het onderzoek op het gebied van de tele-informatica of telematica stimuleren. Die wetenschap houdt zich bezig met het uitwisselen van informatie in digitale vorm. Een uiting daarvan is de ontwikkeling van een apparaat dat al het goeds van een telefoon, een televisie en een computer in één machine combineert. Thuis werken, bankieren, informeren en zelfs winkelen worden erdoor vereenvoudigd. (KU-nieuws)

Kamers

De gemeente Eindhoven heeft de kamerverhuur aan strakkere banden gelegd. Zo is er een maximum aan het aantal kamers dat in een straat verhuurd mag worden: niet meer dan tien procent. Dit om te voorkomen dat er typische studentenstraten of zelfs -wijken zouden ontstaan. Daar waar op dit moment de tien procent reeds overschreden is, gaat de gemeente dat aantal actief terugdringen. Hoe, dat is nog niet duidelijk, maar het schijnt ze ernst te zijn, daar in Eindhoven, de stad waar de studenten nu al nauwelijks in het straat-

Vrouwen

Hier zijn we zo ongeveer al aan de vierde post-feministische emancipatiegolf toe, maar onze zuiderburen worstelen nog altijd met de eerste groeistuiptjes van de vrouwenbewustwording. De denkgroep 'Vrouw en Universiteit' die twee jaar geleden in Leuven werd opgericht, heeft nog maar weinig resultaat geboekt. Nog steeds is de integratie van de vrouwen in de universitaire gemeenschap beneden de maat en zou ook de participatie van vrouwen in belangrijke bestuursorganen onderhand wel eens op gang mogen komen, aldus de denkgroep. Maar de interesse voor de ideeën van de denkgroep blijft uiterst min, vooral onder de studenten. Er kon dit jaar geen enkele belangstellende gevonden worden. De denkgroep lijdt naar eigen zeggen onder het feit dat de studenten (en vooral de studentes) denken dat het wel snor zit met die emancipatie. De leden van de groep gaan nu proberen de Leuvense studentes ervan te doordringen dat ze nog steeds in de hoek gedrukt worden door hun mannenlijke collega's. Geen geringe opgave, zo blijkt. (Veto)

Turks

De Turkse cultuur is anders dan de Nederlandse. Zou dat er misschien de oorzaak van zijn, dat er relatief weinig Turkse vrouwen in Nederland een baan kunnen vinden? Nee, zegt onderzoekster en promovenda Helma Lutz, het ligt vooral aan de Nederlandse cultuur. "Ze moeten vechten tegen het stereotype beeld dat hier is vastgeroest: Turkse vrouwen krijgen van huis uit geen mogelijkheden zich te ontplooiën, de Nederlandse samenleving doet haar uiterste best, het is allemaal de schuld van de islam. Maar de vrouwen die ik heb gesproken, zijn allen zonder uitzondering van huis uit gestimuleerd om verder te leren." Alle door Helma Lutz achterhaalde

en ondervraagde migranten met een academische of HBO-opleiding blijken in eerste instantie door hun leerkrachten op de lagere school naar de huishoudschool te zijn gestuurd. (Carrière)

Promoties

Het aantal promoties aan de Rijksuniversiteit Utrecht is vorig jaar voor het eerst in tijden weer teruggelopen. Tussen 1986 en 1989 vond er een gestage groei plaats van 198 tot 293; vorig jaar waren het er 'slechts' 286, onder wie 51 vrouwen. Verlies werd vooral geleden bij geneeskunde (van 68 naar 43, nog net op de eerste plaats) en rechten (van 15 naar 6). Winst was er bij scheikunde (van 24 naar 39, waarmee de tweede plaats werd veroverd op natuurkunde). Het percentage vrouwelijke promovendi is het grootst bij wijsbegeerte, waar 1 van de 2 (dat is 50%) vrouw was. Het dieptepunt vormt wat dat betreft natuurkunde, met maar 1 van de 34 promovendi van het vrouwelijk geslacht. De succesvolste promotor van het afgelopen jaar was scheikundige De Geus, die maar liefst zeven promovendi begeleidde. Hij was niet blij met de stijging van het aantal promoties bij zijn faculteit. "Het wordt op deze manier steeds moeilijker om geschikte promotieplaatsen voor onze afgestudeerden te vinden". (U-blad)

Roken

Het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam, verbonden aan de Stedelijke Universiteit, gaat onderzoek doen naar de effecten van het roken en vooral van het stoppen daarmee.

Daarvoor worden twintig bekende Nederlanders onderworpen aan de 'cotinine-methode'. Via een serie tv-programma's zullen Wim van Hanegem, Wieteke van Dort, Piet Bambergen, Hans de Booy en enkele andere bekende rookverslaafden gevolgd worden in hun strijd tegen de sigaret. De smokkelaar valt direct door de mand, omdat bloedcontrole elke genuttigde sigaret waarneemt. De sterren zijn op 1 januari gestopt met roken en moeten begin februari voor het eerst weer op controle. (Folia)

Kalfje

Pech voor de onderzoekers uit Wageningen en Leiden. Het eerste Nederlandse transgene kalfje, dat onlangs met zoveel tamtam werd aangekondigd, blijkt helemaal niet transgeen te zijn. Noch Adriana zelf, noch de vier latere proefkonijnen hebben opgeleverd wat de proefnemers ervan gehoopt hadden. Maar met een teleurstelling was al rekening gehouden: vooraf was vastgesteld dat er een kans van 5% was, dat het ingebouwde gen bij het nieuwgeboren kalfje zou aanslaan. Er zijn in totaal 21 kalfjes bij het onderzoek betrokken, dus er bestaat nog een kans dat het nieuwe gen - dat de koeien moet vrijwaren van de uierziekte mastitis - nog ergens zal aanslaan. In de Tweede Kamer en bij verschillende veterinaire en landbouwkundige instanties is inmiddels geprotesteerd tegen het experiment. De Kamer werkt nu aan een wet, die onderzoek als dit aan banden moet leggen. (U-blad Wageningen)

Rizen wil idee van 'charter' overnemen

Minister Ritzen wil de universiteiten het recht geven om een eigen bestuursreglement ('charter') op te stellen. Daartoe zal een nieuw artikel in de ontwerp-Wet Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) worden opgenomen. Een adviescommissie krijgt de taak voorbeelden van bestuursreglementen op te stellen. Dat heeft de minister vorige week aan de universiteitsbesturen laten weten. Hij volgt hiermee de aanbevelingen van de conferenties eind vorig jaar in Kijkduin en Zeist over de bestuurlijke organisatie in het hoger onderwijs. Na overleg met de universiteitsbesturen zal de minister zijn definitieve voorstellen bij de Tweede Kamer indienen. De universiteiten kunnen zelf uitmaken of ze van de geboden mo-

gelijkheid gebruik willen maken om een eigen bestuursreglement op te stellen. Ze worden dus niet verplicht tot een herziening van hun bestuursorganisatie. Bovendien zal een adviescommissie modellen moeten maken van reglementen die voldoen aan criteria van goed bestuur, beheer en medezeggenschap. Tijdens de conferenties was ook de aanbeveling gedaan om de externe verantwoording van het universitaire bestuur in de vorm te gieten van 'management-audits'. Minister Ritzen stemt hiermee in. Hij heeft de universiteiten gevraagd op korte termijn concrete voorstellen hiervoor te doen. De minister beraadt zich nog op de vraag of ook hiervoor een aparte wettelijke regeling moet worden getroffen.

Jos Dohmen/HOP

'Treinexcursie' geen succes

Enkele tientallen studenten hebben maandag een 'treinexcursie' langs de onderwijsbolwerken van Nederland' gemaakt. Maar aan het eind van de dag loste de actie op in het niets, terwijl voor dat tijdstip juist en hoogtepunt was geprogrammeerd bij het woonhuis van minister Ritzen te Delft. De studenten zijn met hun actie maandagochtend gestart bij de Informatiseringsbank te Groningen, waar zij een 'verrotte floppy' aanboden. Met gebruik van de pas verworven OV-jaarkaart werd vervolgens afgereisd naar het kantoor van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) te Utrecht. Aan VSNU-voorzitter Van der Schans werd het 'bindend advies' gegeven om te vertrekken. Tegenover de actievoerders uitte Van

der Schans zijn vrees dat de universiteiten nieuwe bezuinigingen te wachten staan bij de komende 'mid-term review' van het kabinet. Hij bepleitte een gezamenlijk front van studenten en universiteiten tegen deze dreiging. Volgens voorzitter Giesberts van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) was dat een opmerkelijke uitspraak, omdat de VSNU de studenten en de universiteiten juist tegen elkaar zou hebben uitgespeeld door het hoofdlijnenakkoord met minister Ritzen te ondertekenen. De groep studenten reisde vervolgens door naar Den Haag, waar eenzelfde 'bindend advies' werd gegeven aan het bestuur van de HBO-Raad. De HBO-Raad wilde daarop niet reageren.

Jos Dohmen/HOP

Cosa di Franco

Maharishi-aanhangsters in het MECC

4

Studie over loopstoornissen trekt veel aandacht

Zes mannelijke studenten krijgen prijs

Voor het tweede jaar in successie heeft de Stichting Wetenschapsbeoefening van de RL prijzen toegekend aan studenten die het afgelopen jaar een 'uitmuntende wetenschappelijke prestatie' hebben geleverd. De prijzen, die tijdens de diesviering afgelopen vrijdag in de Sint-Jan werden uitgereikt, kwamen dit jaar uitsluitend aan mannelijke studenten ten goede. Aan de prijs is een geldbedrag van duizend gulden verbonden.

De prijzen van de Stichting worden toegekend voor schriftelijke werkstukken, zoals afstudeerscripties en opstellen, die met een negen of hoger zijn gewaardeerd. De keuze van de prijswinnende studenten laat de Stichting over aan de examencommissies van de verschillende faculteiten. Die gingen de afgelopen maanden op zoek naar studerende wonderkinderen die aan de door de Stichting gestelde strenge eisen konden voldoen. Resultaat van die selectie is dat de studenten S. Welie (rechten), P. Muris (gezondheidswetenschappen), M. Berg (algemene wetenschappen) en H. Meijers (economie) op het ereschavot in de Sint-Jan mochten verschijnen. Voor een unicum in de nog jonge traditie bij de uitreiking van de studentenprijzen zorgde het medische duo Erik Coppelmans en Ruud Roijen, die gezamenlijk beslag legden op de prijs voor de medische faculteit. Opvallend genoeg deelden de prijswinnaars niet alleen hun uitmuntende prestatie, maar waren de zes knappe koppen ook nog allemaal van het mannelijke geslacht. Toeval? Volgens Gerda Baltis van de Stichting Wetenschapsbeoefening wel: "Maar ik vond het wel stuitend, en ik hoop dat het de volgende keer anders uitvalt."

Loopstoornissen

"Ouderen zijn een beetje een vergeten groep in de geneeskunde. Er is een beeld van klagende ouwe mensjes ontstaan, en volgens ons klopt dat niet." Erik Coppelmans en Ruud Roijen, beiden achtentwintig jaar en medisch student, wonnen dit jaar aan de medische faculteit de studentenprijs voor hun gezamenlijke scriptie 'Loopstoornissen bij bejaarden'. De twee studenten, die op het punt staan hun studie in Maastricht af te ronden, zijn pas op latere leeftijd medicijnen gaan studeren. Coppelmans werkte een tijdje als assistent in een operatiekamer en Roijen rondde een opleiding tot fysiotherapeut af voor hij aan zijn geneeskundige studie begon.

Eenmaal aan de slag interesseerden Coppelmans en Roijen zich al vroeg in hun studie voor de geriatrie, het onderzoek naar ziektes bij bejaarden. Een belangrijk terrein, zoals ze zelf zeggen: "De groep van 65 jaar en ouder groeit enorm en daardoor krijgen we steeds meer met die specifieke ouderenproblemen te maken." Zo stootten de twee studenten ("samen werken en discussiëren heeft veel voordelen") op loopstoornissen bij bejaarden. Als ouderen slechter gaan lopen wordt volgens het duo de oorzaak ervoor al snel bij de leeftijd van de patiënten gelegd. Coppelmans en Roijen hadden hun twijfels daarover en besloten het probleem nader te onderzoeken. Roijen: "Om te beginnen wilden we weten hoe groot het loopprobleem bij bejaarden was en verder wilden we ook meer inzicht krijgen in de oorzaken van die problemen."

Voor hun onderzoek selecteerden de twee studenten willekeurig enkele honderden

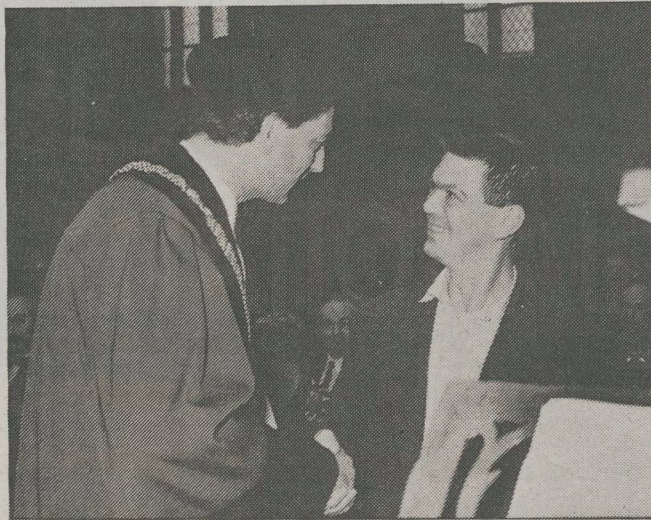
bejaarden uit de gemeente Valkenburg die vervolgens een vragenlijst kregen voorgelegd. De resultaten waren opvallend: drieënveertig procent van de ondervraagden meende problemen met lopen te hebben, dertig procent had inderdaad aantoonbare loopstoornissen. Verder stelden de twee een lijst op van factoren die mogelijk in verband staan met loopstoornissen, zoals het geslacht van de geëquipeerden, de hoeveelheid operaties aan voeten en benen, hun arbeidsverleden en hun gezichtsvermogen. Geïnterviewd werd op hoeveel procent van de bejaarden deze factoren van toepassing waren. Na vergelijking van de gegevens trokken de twee hun conclusies. De voornaamste daarvan zijn dat het arbeidsverleden en het geslacht van de bejaarden geen rol spelen bij het voorkomen van loopproblemen op latere leeftijd. Wel van invloed zijn operaties aan onder andere voeten en benen en een verminderd gezichtsvermogen. Dat laatste betekent dat een deel van de bejaarden met loopproblemen, ongeveer vierentwintig procent, met een bril geholpen is. De twee adviseerden de ouderen dan ook regelmatig bij de oogarts langs te gaan.

Het onderzoek van Coppelmans en Roijen heeft inmiddels flink in de belangstelling gestaan. Coppelmans: "We zijn al bij de VARA geweest, het heeft in het Parool en in Trouw gestaan en in De Limburger geloof ik ook. Verder heeft WVC al een exemplaar opgevraagd, net als een handvol ouderenbonden. Leuk hoor." Last but not least leverde het onderzoek de beide studenten nog duizend gulden van de Stichting Wetenschapsbeoefening op. Roijen: "Vijfhonderd per man, dus, want we moesten het prijzengeld wel gewoon delen. Ik denk dat we het allebei aan de kant zetten voor verder onderzoek in Amerika. Naar ouderen natuurlijk."

Geïntegreerde jaargangen en diffusie

"Mijn onderzoek heeft betrekking op de gevolgen van de technische vooruitgang voor de economie. Je hebt enkele modellen om de invloed van die vooruitgang als het ware te meten. Die twee modellen, allebei met hun voor- en nadelen, heb ik geprobeerd te integreren, zeg maar de voordelen van beide modellen te combineren."

Huib Meijers (32 jaar) kon afgelopen vrijdag namens de economische faculteit de wetenschapsprijs van duizend gulden ("voor een nieuwe alpinetent") voor zijn uitmuntende scriptie 'Technologische vooruitgang 1960-1986, een geïntegreerde jaargangen-diffusie benadering' in ontvangst nemen. Meijers over de pagina's achter het titelblad: "Het is voor economen belangrijk om de gevolgen van de technologische vooruitgang voor de economie te kennen. Als je dat weet kun je daarop inspelen. Tussen de twee bestaande mo-

Een van de prijswinnaars, econoom Huub Meijers, ontvangt de prijs uit handen van de nieuwe rector magnificus Cohen. (foto Hans van Dijk)

Voor kinderen moeten academische zittingen een crime zijn, ook al is je vader nog zo mooi verkleed voor het spelen van een hoofdrol. Wij vroegen de 8-jarige dochter van rector magnificus Cohen haar indrukken op papier te zetten. Dit is haar verslag:

Ik ben Lotje Cohen

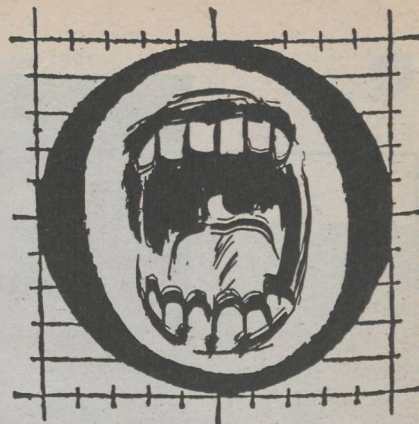
Ik ben 8 jaar en ga vertellen hoe ik het vond in de kerk. Ik zat op de eerste rij, aan de zijkant. Als ze moesten staan kon ik het toch niet zien. Dan ging ik bij iemand die ik kende staan, filomene. Op het begin vond ik het wel leuk maar daarna niet echt meer. Daarom ging ik tekenen en lezen. Ik verveelde me dood! Maar ik vond het wel heel mooi. Alle andere dingen waren ook mooi, toga's, de kerk en dat ding waar ze op stonden. Ik vond het toch leuk! Maar heeeeeel saai. Ik vond het niet leuk dat er maar 3 vrouwen in de optocht waren. En dat alle prijzen aan mannen werden gegeven! Nu ga ik eerst iets over de receptie vertellen. Eerst gingen ze met een langen stoet naar de universiteit. Toen we er waren stond iedereen te wachten (ik niet!). Iedereen was met iedereen aan 't praten

daaaaaaaaaaaaaaaaaaag

dellen om de vooruitgang en de gevolgen daarvan te meten bestond een vrij groot verschil." Zo gaat het jaargangen-model er van uit dat ondernemingen steeds min of meer tegelijkertijd de nieuwste techniek in huis halen, terwijl het diffusie-model ervan uit gaat dat dat geleidelijker gebeurt. In zijn scriptie probeert Meijers een eenvoudig model te ontwerpen waarin hij de twee modellen aan elkaar koppelt. Het lijkt een open deur, maar een van de voornaamste conclusies uit Meijers' scriptie is dat op dit nieuwe terrein nog veel verder onderzoek gewenst is. Daar is hij nu als aio bij Merit al enige tijd mee bezig.

Oorspronkelijk studeerde Meijers landmeetkunde aan de HTS in Utrecht. In 1982 was die studie achter de rug, maar werk vond hij vervolgens niet. Meijers: "Ik heb toen vrij intensief meegedaan aan de voorlichtingscampagne van groepen als Milieudefensie voor de Brede Maatschappelijke Discussie. Langzaam maar zeker kreeg ik toen het gevoel dat de discussie die gevoerd werd in wezen een economische was, het economische element was allesoverheersend. Ik snapte daar de ballen van en dacht toen van 'laat ik maar economie gaan studeren'. Nou ja, dat is dus goed gegaan."

Jean Dohmen

A Point

August Magirus©

Zondagmorgen luisterde ik, zoals iedere ochtend, naar de BBC World Service. Ik hoorde het verslag van de correspondent in Litouwen die zich boven het mitrailleurlawaaai van Sovjettanks nauwelijks verstaanbaar kon maken. Al rennend vertelde hij hoe hij in een zoeklicht werd gevangen, en weer wist te ontsnappen. Kort daarna belde hij op vanuit het met belegering bedreigde parlamentsgebouw. In dezelfde rubriek Newsreel werd de luisteraar op de hoogte gesteld van de allerlaatste stand van zaken rondom de Golfcrisis. President Bush had zojuist met een krappe meerderheid van de senaat het mandaat gekregen om oorlog te voeren tegen Irak. Volgens het principe van hoor en wederhoor dat deze omroep tot een gezaghebbend instituut in de hele wereld heeft gemaakt (de programma's in het Arabisch worden in Irak druk beluisterd), werd er zowel een voor-, als een tegenstemmer uitgebreid aan het woord gelaten. Al dit nieuws werd niet één keer onderbroken door muziek.

Hoe anders is het gesteld met de Nederlandse radio. Daar is het gebruikelijk dat een verslag over hongersnood in Afrika, compleet met gruwelijke details die mij de tranen in de ogen brachten, wordt afgewisseld met een vrolijk muziekje. Hier is de radio nooit het stadium van speelgoed ontgroeid die iedere technische vernieuwing doormaakt. Zo werd nog maar kort geleden ieder gebruiksvoorwerp, balpen of handtas, het deed er niet toe, van een digitaal klokje voorzien om geen andere reden dan dat die dingen pas waren uitgevonden. Dat is nu weer voorbij. Maar dat plaatje bij een praatje is er nog steeds. Sinds Willem Vogt is er niets veranderd aan de kneuterhollandse omroep. Toegegeven, nu heet het anders. Deze aanpak staat bekend als de sandwich van Van Dam, de VARA-voorzitter: een laagje pittige informatie tussen twee laagjes zoet vermaak. Deze terminologische vernieuwing is niet meer dan een rationalisatie van de bestaande praktijk van betutteling. De geprobeerde zenderscheiding werd een daverende mishukking, naar twee kanten toe: ook muziekliefhebbers worden altijd gestoord, maar dan door geklets. Toch bewijst de World Service, hoewel als publieke omroep jarenlang bedreigd door de kortzichtige conservatieve Thatcher, dat het anders kan.

En hoe wenst u uw dag te beginnen, met een gemengdhartige Van-Damsandwich of met de duidelijke kost van een Engels ontbijt? A la Van Dam is een dubbele krentenboterham met boter en kaas, of de Amerikaanse peanutbutter-jelly sandwich: besmeer een boterham eerst met jam en dan met pindakaas, en klap hem dubbel. Een serieus Angelsaksisch ontbijt bestaat uit eieren op uw favoriete manier bereid, met gebakken of gegrild spek of bakbacon, chipolataworstjes, en gehalveerde gebakken of gegrilde tomaten. Een kipper van de grill met een partje citroen is een aanwinst. Geef er verse toast bij met boter, en marmelade en honing. Dan kunnen u en uw tafelgenoten alsnog zelf en onbetutteld de volgorde en dosering van zoet en pittig bepalen.

Hoewel het beroep van EDP Auditor nog betrekkelijk jong is, bestaat de EDP Audit-praktijk bij Moret Ernst & Young al zo'n 20 jaar. De behoefte vanuit de controlepraktijk stond aan de basis van deze afdeling. De snelle ontwikkelingen in de automatise-

ringswereld drukken namelijk niet alleen een stempel op de informatievoorziening binnen organisaties, maar tevens op de controle- en advieswerkzaamheden van de accountant. Voor dit werk is daarom specifieke kennis van automatiseren onontbeerlijk.

EDP AUDIT ZOEKT EDP SYSTEM AUDITORS (M/V)

Wij zoeken: junior en ervaren EDP Auditors die onze huidige activiteiten gestalte geven en die onze cliëntenportefeuille mee helpen uitbouwen. Voor in de accountancy geïnteresseerde studenten en (bijna) registeraccountants met interesse voor EDP Audit, of registeraccountants die ervaring hebben in het beoordelen van geautomatiseerde systemen en omgevingen op betrouwbaarheid, is deze functie een aantrekkelijke mogelijkheid hun kennis en ervaring op het vakgebied van EDP Audit te verbreden resp. te verdiepen. Leeftijd tot ca. 30 jaar.

Wij bieden: Een gevarieerde werkkring en een uitdagende functie, die wordt ondersteund door een in de afgelopen drie jaar volledig vernieuwd dienstenpakket dat alle aandachtsgebieden van de EDP Audit bestrijkt. Het is gebaseerd op een methodiek van risico-analyse die door Moret Ernst & Young, EDP Audit is ontwikkeld en wordt ondersteund door geautomatiseerde hulpmiddelen. Met de door ons ontwikkelde pro-

dukten onderscheiden wij ons in de markt en kunnen wij het hoge kwaliteitsniveau van onze dienstverlening uitdragen. Junior EDP Auditors stellen wij in staat de postdoctorale EDP Audit opleiding van de Vrije Universiteit te Amsterdam te gaan volgen. Primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden alsmede de carrièremogelijkheden zijn vanzelfsprekend in overeenstemming met de aard van de functie.

Geïnteresseerd? Wij komen graag in contact met kandidaten die kunnen en willen presteren en communiceren op een hoog niveau en die onze kwalitatief hoogwaardige produkten willen (leren) inzetten bij onze cliënten. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: de heer J.P.J. Verkruijsse, 's Gravenhage, tel. 070-264331. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan Moret Ernst & Young, EDP Audit, t.a.v. de heer J.A. Saers, Personeelvenoot, Marten Meesweg 51, Postbus 2295, 3000 CG Rotterdam.

Moret Ernst & Young, EDP Audit is een zelfstandige afdeling binnen de accountantspraktijk van Moret Ernst & Young. Het controleren van geautomatiseerde systemen op betrouwbaarheid behoort tot de kerntaken van deze afdeling. Binnen Moret Ernst & Young, EDP Audit zijn ruim 70 registeraccountants en informaticadeskundigen werkzaam. De afdeling kenmerkt zich door een decentrale organisatiestructuur onderverdeeld in 8 regio's. Dat heeft als grote voordeel dat de mensen van Moret Ernst & Young, EDP Audit dicht bij de diverse cliënten zitten. Daardoor kunnen zij ook sneller actie ondernemen.

MEY MORET ERNST & YOUNG

EDP AUDIT AUTOMATISERING ONDER CONTROLE

Onderwijssysteem wankelt, maar Europa lonkt.

Rechtenfaculteit moet aardig verhaal bedenken

Wat moet je doen als faculteitsbestuur wanneer je voor zeven ton moet bezuinigen op een begroting van zo'n dertien miljoen? Dan schrijf je een beleidsnota waarin je naast de bezuinigingen ook mooie dingen aankondigt. Ondertussen hoop je dat de onderdanen niet te veel zullen morren. Een van de vragen waar de faculteit der rechtsgeleerdheid zich op dit moment over buigt, is wie zich met het meeste recht slachtoffer mag noemen.

'Recht in de leer', heet de nota die de facultaire financiën er weer voor vijf jaar bovenop moeten helpen. Als er echter iets duidelijk is, dan is het wel dat 'de leer' sluipenderwijs wordt verlaten. Daar doet de nota ondanks die titel niet geheimzinnig over: "Beseft dient te worden dat de probleemgestuurde aanpak in het basisdoctoraal door de vergroting van de groepen niet meer ten volle gerealiseerd kan worden", luidt de ontboezeming in de aanhef van het lijvige hoofdstuk over het onderwijs. En verderop, als het gaat over de voortgangstoets, wordt vastgesteld dat de juridische student niet meer (zoals het Maastrichtse model voorschrijft) zelf zijn studie inricht, maar dat docent en faculteit dat voor hem doen. "Die pure vorm van PGO kennen wij niet meer (...). Vanuit dat perspectief is een voortgangstoets niet meer echt noodzakelijk". Let wel, juist die toets, de VGT, wordt door de RL-onderwijskundigen als het hart van het systeem gezien. Het bestuur wil de VGT overigens voorlopig nog wel handhaven, maar dan moet die wel verbeterd zijn. Lukt dat niet voor 1 mei aanstaande, dan heeft het volgens de nota lang genoeg geduurd. Het bestuur legt dan het hoofd in de schoot en zal in dat geval voorstellen de VGT maar te vergeten en de bloktoets tot hoofdtoets uitgeroepen.

Wie heeft het hier nog over de leer? Dat is een kwestie van interpretatie, wil de nota ons doen geloven. Want tegelijkertijd vindt het bestuur het "onverantwoord om de fundamenten van dit systeem drastisch aan te tasten."

Aan de faculteit dus het oordeel waar de kritische grens ligt. Op het oog de meest spectaculaire maatregel is ongetwijfeld het voorstel om de onderwijsgroepen in de doctoraalfase te vergroten. Niet meer hooguit elf studenten, maar vijftien. De groepen in de propedeuse blijven buiten schot; hier geeft de kleinschaligheid, die verderop als eerste wordt genoemd bij de belangrijkste elementen van het onderwijssysteem, nog steeds wel de doorslag.

Algemeen is de maatregel dat het aantal bijeenkomsten per blok wordt vermindert. In de achtste week van een blokperiode zullen geen groepsessies meer plaatsvinden, maar colleges en vragenuurtjes.

Ofschoon nog nauwelijks uitgewerkt wordt er tevens een andere manier om op het onderwijs te bezuinigen aangekondigd. Tegelijk met de introductie van de mogelijkheid tot specialisatie via de 'vakthematische richtingen' (VTR) wil het bestuur een nieuw intern facultair bekostigingssysteem invoeren, dat de aantrekkingskracht van een richting zal honoreren, gebrek aan populariteit evenwel zal afstraffen. De VTR zal voortaan per student respectievelijk per afgestudeerde gefinancierd worden. Hoe een en ander in zijn werk zal gaan vergt nog nadere studie, zegt de nota, maar de vakgroepen die als hoofdverantwoordelijke voor een bepaald

de richting fungeren, zullen de gevolgen aan den lijve ondervinden. Hoeveel deze bezuinigingen in de sfeer van het onderwijs op zullen brengen is niet duidelijk. In het rapport ontbreekt het aan kwantificering op dat punt.

Maar de pijn wordt gespreid, en ook het onderzoek ontkomt niet aan het mes. Zo zullen parallel aan wat kleinere ingrepen in ieder geval vier van de vijf vakgroepen het equivalent van een universitaire hoofddocentenplaats in moeten leveren, worden de student-assistenten voor onderzoek afgeschaft, en wordt het aantal aio's teruggebracht. Gelukkig kan het bestuur een kleine compensatie melden. Uit de nationale onderzoeksgelden die via NWO worden verdeeld krijgt de faculteit twee onderzoekers in opleiding, oio's.

Blijft de derde activiteit waar stafleden zich in universitair verband mee bezig mogen houden naast onderzoek en onderwijs: het bestuur. Op hetzelfde moment dat oud-decaan en nu rector magnificus prof. Cohen zijn hooggeleerde collega's oproept om zich eens wat vaker kandidaat te stellen voor raads- en bestuurswerk, maakt zijn eigen faculteit het wel erg onaantrekkelijk om hier de daad bij het woord te voegen. In totaal wordt er in de rechtenfaculteit ongeveer 6,3 fte (personeelsplaats) aan bestuurlijke activiteiten besteed, zo hebben de opstellers van de nota berekend, en dat moet terug. Hoe? Door de compensatie die in uren of dagen wordt verleend, flink te reduceren. Een voorbeeldje: de tijdvergoeding van de leden van de wetenschapscommissie bedroeg tien dagen per jaar en wordt gewoon afgeschaft, alleen de voorzitter krijgt nog compensatie. Bij de examencommissie en zoveel andere commissies is het van hetzelfde laken een pak: slechts de voorzitter behoudt zijn vergoeding. Ook stafleden die lid zijn van de faculteitsraad raken hun compensatie van tien dagen per jaar kwijt. Om dat te verdedigen blijkt er opeens een nieuw principe van kracht te zijn: "Aangezien alle raadsleden een financiële tegemoetkoming ontvangen en het gewenst is alle raadsleden gelijk te behandelen, wordt de compensatie in dagen afgeschaft".

Samen met de opheffing van een paar commissies (die voor automatisering bijvoorbeeld, en voor huisvesting), levert deze operatie bijna driehonderdduizend gulden op.

Maar het beleidsplan zou die naam niet echt verdienen als er niet ook enig nieuw beleid in werd aangekondigd. Voor een deel draait dat om hetzelfde: geld. Niet wat er nog meer af kan, maar wat erbij moet komen en vooral hoe. Een stukje van het recept ligt voor de hand: meer studenten (maar niet teveel, en instroom van 450 is gezien de onderwijslast van de staf het maximum), en een hoger rendement,

dat zou al heel wat opleveren. Een stijging van een procent brengt al vijftigduizend gulden in het laatje. Recente cijfers tonen volgens het bestuur aan dat er een knik in de neerwaartse trend zit. Het doctoraalrendement na vier jaar ligt niet meer op 30, maar op 37%, het propedeuserendement na twee jaar is van 68 naar 72% geklommen. Verdere verhoging moet het grote concentratiepunt van de faculteit worden, verklaart het bestuur. Meteen daarop laat het weten dat er dan wel enige frictie gaat ontstaan met het voornemen om te bezuinigen op het onderwijs. Wellicht dat andere plannen als tegenwicht kunnen dienen. De nota voorziet in een betere begeleiding van de student, vooral de eerste jaren. Het zijn de ouderejaars op wie die last komt te rusten. Zij kunnen mentor worden en zodoende de nieuwelingen ook na de introductietijd wegwijzen maken. Daarnaast is er meer structurele aandacht beoogd voor het onderwijs als zodanig, vooral in het basiscurriculum. De vakgroepen moeten daar bovenop zitten, het onderwijs niet alleen overlaten aan de loopjongens; ook hoogleraren en hoofddocenten zullen een bijdrage moeten leveren. In grote lijnen komen de voorstellen erop neer dat het gehele onderwijsproces strakker bewaakt gaat worden, inclusief periodieke evaluaties. Daarmee moet de rendementsval definitief tot staan worden gebracht.

Weerzin

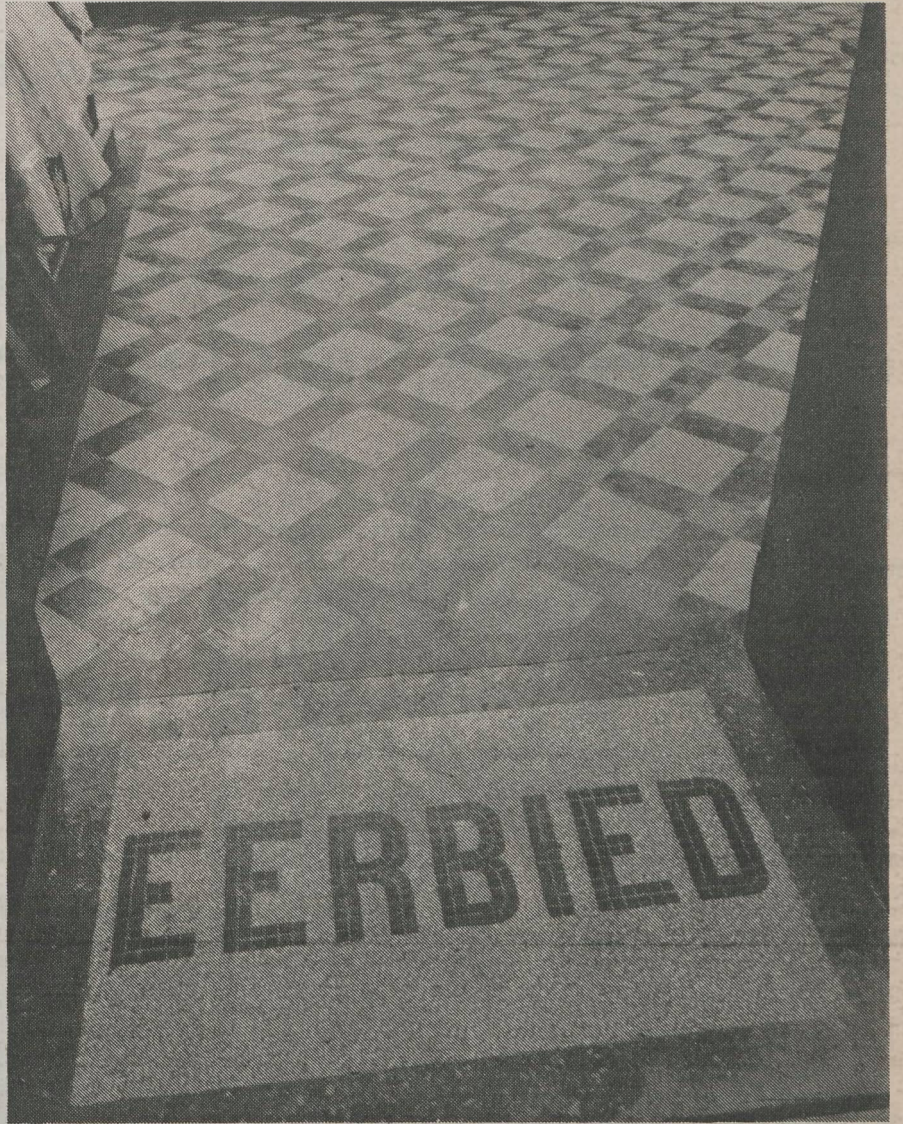
Er zijn meer manieren om de kas te spekken. Het faculteitsbestuur heeft de stoute schoenen aangetrokken en besloten stevig tegen de stroom van de diepgewortelde facultaire weerzin tegen contractonderzoek en -onderwijs in te roeien. Er moet een "actief derde geldstroombeleid" komen. Het Twentse adviesbureau PNO ('geld stinkt niet'; pecunia non olet) heeft de faculteit op haar wervende potenties doorgelicht en geconcludeerd dat hier veel te verdienen valt. Dat vereist echter wel "de volledige medewerking en inbreng van het wetenschappelijk personeel", schrijft het bestuur. En precies daaraan ontbreekt het. De juristen vinden het maar niets, die uitverkoop van de rechtsgeleerde ziel aan de meest biedende, dat ordinare gebedel. Als het al moet, dan is het een taak van het bestuur, niet van de mede-

werkers, aldus een gangbare opinie. "Bij de medewerkers is een omschakelingsproces vereist", moppert de nota.

Los van nieuwe inkomsten ligt het totaal van de beoogde bezuinigingen boven het miljoen, want de personele korting (ontslagen zullen er overigens niet vallen, verklaart directeur mr. Luermans), levert op zichzelf al bijna acht ton op, de vermindering van de bestuurstijdcompensatie nog eens drie. Dat is meer dan nodig is om de begroting van 1992 rond te krijgen. Het overschot wordt ingezet om nieuwe plannen mee te financieren. De faculteit zal zich in de komende jaren niet meer met alles moeten bezighouden. Men kent zijn klassieken in de faculteit, en als Goethe het niet had gezegd had men de spreuk zelf wel uitgevonden: In der Beschränkung zeigt sich der Meister. Internationalisering, en inbedding van het (vooral internationaal gerichte) onderzoek in het beoogde onderzoeksinstituut Metro, dat wordt de lijn waarop de faculteit zich zal gaan concentreren.

Het is de internationalisering die de komende jaren de meeste aandacht zal vragen. Het European Legal Studies programma wordt uitgebouwd, en met het Maastrichtse European Institute for Public Administration wordt gewerkt aan een postdoctorale eenjarige opleiding Master of European and Comparative Law. Het klapstuk is echter het plan voor een nieuwe Europese afstudeerrichting. 'European Law School' is de naam voor het ambitieuze project om een vierjarige opleiding aan te bieden waarvan de eerste drie jaar aan het Europese recht wordt gewijd, het laatste jaar besteed wordt aan de bestudering van een nationaal rechtssysteem. Dat zou dan moeten leiden tot een civiel effect (bevoegdheid tot de uitoefening van bepaalde juridische beroepen) in het betreffende land. Komend najaar zal de lustrumconferentie van de faculteit aan dit thema gewijd zijn, en wellicht bestaat er dan al enige duidelijkheid over de wettelijke beperkingen die in ieder geval in ons land en waarschijnlijk ook elders heersen. Bepaalde regels in het Academisch Statuut waaraan de juridische opleiding dient te voldoen zijn in dit geval een belemmering.

Wammes Bos

Eerbied (het mozaïek ligt verstopt onder de vloerbedekking bij de ingang van de bibliotheek) voor het systeem, kennen ze dat nog in de Nieuwenhof?

Jacques Huijghe gelooft heilig in het wetenschappelijke fundament van Transcendente Meditatie

„Je gaat je niet verliezen in eindeloze problemen, als je contact hebt met de bron van de oplossing”

„Hoe je het ook wendt of keert, je kunt er niet om heen: het werkt!” Bijna verontschuldigend besluit dr.ir. Jacques Huijghe, docent bij de vakgroep Bewegingswetenschappen en in zijn geboorteland België tevens TM-docent, zijn exposé over de Vedische wetenschappen. Hij heeft deze week vrij genomen om het congres te kunnen bijwonen dat door de Maharishi Mahesh Yogi in Maastricht is belegd voor Transcendente Mediteerders uit de hele wereld. De anders zo lege hal van het MECC is gevuld met glimlachen, vreemde talen, Indiase muziek en vluchtige geuren. Maar de herinnering aan de jaren zestig gaat weer snel over: de stropdas lijkt hier verplicht voor de heren en de pantalon ontraden voor de dames. De congresgangers doen eerder denken aan de viering van het honderdjarig bestaan van de Internationale Vereniging van Ambtenaren bij de Burgerlijke Stand dan aan een reunie van Woodstock-gangers. Alleen de thermosfles, die ieder gezinnetje meezeult om een plundering van de huishoudportemonnee door het beruchte Maison Vandenboer te voorkomen, geeft een ander accent aan het publiek: dit zijn mensen die geen congreskosten kunnen declareren of aftrekken van de belasting.

Jacques Huijghe is van huis uit civieltechnisch ingenieur, afgestudeerd aan de Rijksuniversiteit Gent. Dankzij een beurs van de Rotary Club kon hij een jaar aan de MIU in Fairfield (Iowa) wiskunde gaan studeren. De MIU, niet te verwarren met het MIT, is de Maharishi International University, een volledige universiteit, waar bijvoorbeeld wiskunde, medicijnen of psychologie kan worden gestudeerd. In het jaar dat hij er zat ging voor Huijghe de hemel op aarde inderdaad open. „Je ziet studenten daar zo enthousiast worden, dat ze zelf publiciteit gaan maken voor hun studie. Ze vinden het zelfs spijtig als de vakantie aanbreekt, want dan moeten ze even ophouden. Ze verkeren constant in een uitgeruste toestand, waarin ze veel meer kennis kunnen opvangen en ze leren steeds een relatie te leggen tussen wat ze leren en wat ze zelf ervaren.”

Dat lijkt een heel eind in de richting te komen van wat de Maastrichtse onderwijsfilosofen ook al hebben bedacht, maar de vergelijking gaat helemaal niet op, vindt Huijghe: „Een student, die in Maastricht afstudeert, heeft allerlei kennis opgenomen, maar er ontbreekt één wezenlijk element: de kennis van zichzelf. Hij weet niet goed wie hij is en wat hij met zijn kennis wil gaan doen. Afgestudeerden komen na veel solliciteren in allerlei vreemde banen terecht, omdat ze niets anders kunnen krijgen. Ik heb positiever leren denken en laat me minder leiden door negativiteit van buitenaf. Dan krijg je ook positieve reacties. Op alle banen waarop ik heb gesolliciteerd, heb ik een positieve reactie gehad: ik heb ze allemaal kunnen krijgen, want ik heb geleerd contact te krijgen met de positieve bron in mij. Aan de MIU leer je oplossingsgestuurd en niet probleemgestuurd te denken. Je gaat je niet verliezen in eindeloze problemen, als je contact hebt met de bron van de oplossing.”

Geen religie

Huijghe protesteert als het woord 'religie' valt. 'Geestelijke stroming' zint hem beter om de Maharishi-beweging te onderscheiden van een godsdienst. Het christendom bijvoorbeeld appelleert aan het geloof in God en belooft een hemel in het hiernamaals, maar de TM'ers beroepen zich op de wetenschap en wijzen de weg naar de hemel op aarde, die je tijdens je leven kunt bereiken. Lach niet, dit is allemaal bewezen. De pastoor van de Servaaskerk zal nooit op het idee komen om de universiteit te laten onderzoeken wat de heilzame effecten zijn van het rondlopen met de heilige botten van de eerste bisschop van Maastricht. Volgens Huijghe zou dat ook geen enkel resultaat opleveren. Het TM-onderzoek heeft daarentegen al volop bewijzen geleverd dat de theorie van de Maharishi klopt. Er blijkt op grote schaal wetenschappelijk onderzoek te zijn gedaan om te bewijzen dat je met mediteren niet alleen jezelf verbetert, maar ook de wereld om je heen. In het MECC liggen dikke boeken klaar om iedereen te overtuigen, die nog een spootje twijfel heeft. De ene wiskundige formule is nog langer dan de andere en het wemelt van de statistieken en grafieken waarbij wij mensen diep onder de streep zitten en de TM'ers hoog erboven.

Universeel bewustzijn

Om mijn tijd en bescheiden functionerende hersens te sparen wil Huijghe een verkorte uitleg geven. De kwantumtheorie heeft aangetoond dat alle materie behoort tot één groot krachtenveld, dat 'holomorfistisch' is. Ieder deeltje kun je identificeren als een onderdeel van dat grote universum. Wat er in dat krachtenveld gebeurt, is vrij willekeurig. Nu kan een mens door het geruk van zijn hersens zich ook identificeren met dat krachtenveld en het willekeurige spel der krachten enigszins beïnvloeden. Daarvoor moet hij wel kunnen doordringen tot in de diepste lagen van zijn bewustzijn, naar de grondtoestand van het bewustzijn oftewel het 'universele bewustzijn'. Hoe dicht je bij die bron van het denken in de buurt komt, hangt af van de lespakketten die je

Zaterdagmiddag in het MECC: Maharishi-aanbidtsres luisteren in stille bewondering naar hun meester (foto Nelis Tutkey)

gevolgd hebt in het TM-centrum. Met een eenvoudig meditatiepakketje kom je al een heel eind, maar met echte Sidhi-technieken kun je na veel uitoefenen dicht bij de bron komen. De directeur van het TM-centrum Oost-Nederland, Karin Tammes-Feekes, komt naar eigen zeggen zo dicht bij de bron, dat ze zittend in de Lotushouding begint te zweven. „Dat komt natuurlijk omdat je de natuurwetten beïnvloedt,” zegt ze lachend. Wij, gewone sterfelingen, zijn oppervlakkige denkers die maar tien tot vijftien procent van ons bewustzijn benutten, terwijl de Maharishi dicht bij de honderd procent komt.

Huijghe, gespecialiseerd in de biomechanica, memoreert enkele wetenschappelijke 'bewijzen' van de weldadigheid van Transcendente Meditatie: „Je kunt bijvoorbeeld de zuurstofopname, de hartslag of de hersenactiviteit meten. Die blijken bij iemand die mediteert veel lager te zijn dan bij iemand die slaapt. Verder kun je de effecten op de gezondheid meten. Die zijn zo gunstig, dat wij bijvoorbeeld dertig procent korting krijgen op onze ziektekostenverzekering.” Hij geeft toe dat er meer ontspanningstechnieken zijn die dat effect bewerkstelligen, maar alweer wetenschappelijk onderzoek heeft volgens hem aangetoond dat het effect van TM veel groter is dan dat van de andere technieken.

Minder ongelukken en misdaad

Maar TM heeft niet alleen het bevorderen van het individuele welzijn tot doel. Met mediteren kun je andere mensen en zelfs de loop der wereldgeschiedenis beïnvloeden. Volgens Huijghe is ook die stelling langs wetenschappelijke weg bewezen: „Als je meer-

dere mensen tegelijk laat mediteren kun je met EEC's vaststellen dat de hersenactiviteit via golven van het ene individu reageert op de activiteit van een ander. Vanuit de fysiologie is daar geen verklaring voor, wel vanuit de natuurkunde.” Het moet dus duidelijk zijn dat mediteerders in groepsverband meer bereiken dan wanneer ze individueel aan de gang gaan. Om in een bepaalde gemeenschap (universiteit, stad of land) een meetbaar effect te voelen, zou één procent van de groep individueel moeten mediteren. Maar als men een groep vormt, is de wortel uit een procent al genoeg. Voor heel Nederland is dus een groep van vierhonderd mediteerders nodig.

Ook het groepproefje is al tot in den treure bewezen, als we Huijghe moeten geloven. In Lelystad bijvoorbeeld, waar enkele honderden TM-adepten een nieuwe wijk hebben gesticht. Die groep is net niet groot genoeg om voor heel Nederland te werken, maar Lelystad zelf heeft er al de nodige vruchten van geplukt. 'Wetenschappelijke metingen' hebben aangetoond dat tijdens de meditatie (twee keer per dag een kwartier of meer, is het recept van de Maharishi) het aantal verkeersongevallen en de criminaliteit daalden.

Zo verdwijnt ook het verschil tussen sociale en exacte wetenschappen: „Wat zich in de geest afspeelt is allemaal langs natuurwetenschappelijke weg te verklaren,” beweert Huijghe.

Wereldvrede

Om de hele wereld van het Maharishi-effect te laten genieten is de TM-organisatie nu alles op alles aan het zetten om een groep van zeventienduizend mediteerders bijeen te krijgen. Dat zal volgens de grote leider een wereldvrede tot gevolg hebben. Maar ondanks een wereldwijde advertentiecampagne, waarin de leiders van de grote landen werden opgeroepen deze unieke kans op wereldvrede en uitbanning van hongersnood en armoede aan te grijpen, heeft nog geen enkele regering of internationale organisatie gereageerd in de vorm van toezeggingen. Onbegrijpelijk, vindt Huijghe: „Kijk eens naar die legers in het Golfgebied. Vergeleken bij de kosten daarvan ben je aan het onderhoud van zeventienduizend mediteerders maar een schijntje kwijt, terwijl wij veel meer bereiken dan een oorlogsleger: een bestendige wereldvrede, waarin geen sprake meer is van lichamelijke of materieel gebrek.”

Heeft Huijghe zijn ideeën wel eens in zijn wetenschappelijke werk toegepast? „Nee, althans niet in Maastricht. Toen ik in Eindhoven promoveerde, had ik wel de stelling: 'Het sociologisch effect van transcendentale meditatie zou gebruikt moeten worden voor de oplossing van conflicten', maar die heb ik tijdens de promotie niet hoeven te verdedigen. Niemand is daar op ingegaan.”

Meer derde geldstroom

Toch heeft Huijghe een keer een geweldig resultaat bereikt met zijn groepsmeditatie. Dat was toen hij aan de Technische Universiteit Twente werkte en daar de studievereniging Conscientia had opgericht. „Dat was een groepje van drie tot vijf man, dat inmiddels twintig leden telt. Wij hielden geregeld meditatie en het resultaat was dat de derde geldstroom met sprongen omhoog ging. Dat kwam omdat we een enorme stimulans aan de creativiteit van de medewerkers gaven. Dat had het bedrijfsleven natuurlijk snel in de gaten.”

Kan Huijghe in Maastricht niet voor hetzelfde effect zorgen? Zijn vakgroep Bewegingswetenschappen zou er bijvoorbeeld zeer bij gebaat zijn als het Instituut voor Bewegingswetenschappen een paar leuke opdrachten kon binnenhalen en daarmee een dreigende sluiting voorkwam. Maar zo eenvoudig werkt dat bij TM ook weer niet, legt hij uit: „Je weet dat er een positief effect optreedt, maar welk effect dat is, weet je van tevoren niet. Dat kun je achteraf pas vaststellen.”

Zeist- en Kijkduin-voorzitter Arie van der Zwan:

"Een bestuur dat niet doelmatig is, verliest zijn legitimiteit"

Dat het verslag van de conferentie zo lang op zich liet wachten bevestigde alleen maar de meest bange gevoelens. Half december verscheen het 'conferentie-document'. Er bleek grote overeenstemming: universiteiten dienen zelf de mogelijkheid te hebben hun eigen structuur te bepalen, op alle niveaus moeten professionele bestuurders een zwaardere verantwoordelijkheid krijgen en, een zucht van verlichting steeg op: de teneur van de conferentie was absoluut dat de universiteitsraad een waardevol element was in de bestuursstructuur van de universiteit. Toch, zo bevestigt de voorzitter van de conferenties, prof. dr. Arie van der Zwan, had het uitblijven van het eindverslag alles te maken met een door sommigen dieper gevoelde twijfel aan de zinvolheid van het fenomeen universiteitsraad. Maar op de conferentie je mond houden en dan toch verwachten dat het eindverslag harde taal spreekt over de universiteitsraad - zó zit de wereld van Van der Zwan niet in elkaar.

Van der Zwan: "Wie een goed bestuur wil, wordt door de huidige bestuursstructuur echt niet in de wielen gereden"

huidige structuur toereikend acht om tot een verandering van bestuursstructuur te komen toereikend, waarom dan toch gekozen voor de omweg van een nieuw te vormen toetsingscollege? Licht het niet meer in lijn van deregulering dat universiteiten rechtstreeks zaken met de minister doen? Van der Zwan: 'Het is niet altijd verstandig de minister in de frontlinie van dit soort gebeurtenissen te leggen. De minister kan daarbij gebruik maken van een raad; dat is op zichzelf niet ongebruikelijk.' Bovendien ziet Van der Zwan nog een taak voor het toetsingscollege. 'Die zou ook een proeve van uitwerking van een nieuwe bestuursreglement kunnen initiëren bijvoorbeeld. Of meerdere. Niet vanuit het oogmerk: Universitair Nederland hier ligt het nu, ga nu maar zo te werk. Maar gewoon om eens aan de hand van een voorbeeld stimulerend te werken.'

Wetswijziging overbodig

Opvallend resultaat van de conferentie was, dat de deelnemers er geen behoefte aan hadden een nieuw bestuursreglement op te nemen in de nieuwe Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek. Helder en duidelijk zegt het slotdocument: 'Het hoofdstuk in de WVO dat handelt over de bestuursorganisatie blijft van kracht.' Van der Zwan is met die formulering erg tevreden. 'Het is nu zo: als een universiteit niets anders regelt, blijft gewoon de situatie die nu bestaat van kracht. Dat vind ik op zichzelf een hele mooie. Daar ligt als uitgangspunt dat wie niet bereid is om in actie te komen wel niet zulke grote bezwaren zal hebben. Die mogen dan een eigen charter opstellen. En als ze dat verstandig doen en ze kunnen er intern het nodige draagvlak voor ontwikkelen, dan kunnen ze dat ter toetsing voorleggen. En als die toetsing gunstig afloopt dan hebben ze een eigen charter. Dat lijkt mij een heel bevredigende situatie. Als je weer nieuwe wetsteksten binnen de bestaande wet gaat opnemen, dan zou je toch weer precies in dezelfde kuil terecht komen, namelijk dat de wet aan de universiteit voorschrijft hoe je het bestuur moet regelen. En, zegt men terecht, er zijn maar weinig organisaties die hun bestuur moeten regelen aan de hand van een model dat in een wet is vastgelegd. Een nieuwe tekst is misschien mooier, maar dat dacht men van de oude destijds ook.'

Professionele bestuurders

Grote eenstemmigheid was er in ieder geval over het pleidooi voor een verschuiving van de bestuursverantwoordelijkheid naar de professionele bestuurder. Het geluid is niet nieuw, maar Van der Zwan wil wel een heel concrete invulling aan het idee geven. 'Wat de conferentie heeft bepleit, is een duidelijke inbreng van het professionele element in het bestuur van de universiteit. Er is ook wel veel voor te zeggen. Een decaan van een faculteit is dat vaak maar tegen wil en dank en voor een zeer beperkte periode. Dan is hij blij dat hij er weer vanaf is. En het is maar de vraag of dat wel een goede basis is om zo'n belangrijk element in de bestuursstructuur op die basis te vervullen.' Van der Zwan ziet de oplossing zeker niet in professionele bestuurders van buiten de universiteit. Beroepsbestuurders bij faculteiten heeft hij nooit een succes gevonden. 'De beste faculteitsbestuurders die ik heb gezien waren hoogleraren met bestuurlijk talent. En die moeten te vinden zijn.' Recruteren van bestuurlijke talent binnen de eigen gemeenschap, dat vindt Van der Zwan een belangrijke opgave om tot versterking van de bestuurskracht van de organisatie te komen. Hij geeft ook de richting waar volgens hem de oplossing is te

vinden. 'Iedereen weet dat het creatieve talent van een wetenschapper afneemt naarmate hij ouder wordt.' Onder die groep moeten mensen te vinden zijn, die, als ze de gelegenheid hebben gehad een aantal vaardigheden te ontwikkelen via opleiding of een stage in het bedrijfsleven, een carrièreuitloop in een bestuurlijke positie ambiëren.

Studenten

De vrees van de studenten is wel, dat professionalisering van het bestuur zich slecht verhoudt met de inbreng van studenten. In tegenstelling tot wat velen verwachtten, was de uitkomst van de conferentie echter niet dat studenten uit het bestuur geweerd moesten worden. Van der Zwan is wél van mening, dat studenten wel wat beters te doen hebben dan zich met zoiets als een universiteitsraad bezig te houden. 'Studenten moeten wel betrokken worden bij de gang van zaken, maar dan in de eerste plaats bij het organiseren van hun eigen studie. Als een student dat leert, dan leert hij al iets waar hij zijn hele leven lang plezier van heeft. De fout van veel discussies is dat studenten maar mee willen praten over duizend en een onderwerp en dan denk ik: dat kun je je hele leven nog! Vergaap je niet aan die problemen die vaak geen problemen zijn. Dat zijn triviale zaken als je die vergelijkt met de mentale organisatie die een mens moet opbouwen om een heel leven lang intellectueel mee te kunnen. De belangstelling voor vertegenwoordigende lichamen is van de zijde van studenten ook niet zo groot, en of daar nu zoveel te leren valt: ik weet het niet. Maar goed, er zijn mensen die het leuk vinden en ik geloof dat het ieders ervaring is dat de studentleden van de universiteitsraden lang niet de slechtsten zijn. Ik zou ze er zeker niet van willen uitsluiten. Dat was ook niet de teneur van de conferentie.'

Als in het slotdocument dan staat dat in verband met de legitimering van bestuur er met bijzondere aandacht gekeken moet worden naar de effectiviteit en doelmatigheid van de raden, wat wordt daar dan mee bedoeld? Van der Zwan: 'De universiteitsraad is uit zijn aard een goede bewaker van het element van representativiteit. Je wordt erdoor gedwongen rekenschap te geven, verantwoording aan jezelf af te leggen. Je hebt een instantie van buiten nodig om die verantwoording af te leggen. Maar een bestuur mag nog zo representatief zijn, als het niet doelmatig is en effectief, dan verliest het toch zijn legitimiteit. Het bestuur moet mogelijkheden vergroten, niet frustreren. Als er teveel geharrewar is, keren de mensen keren zich af van de politiek. Dat geharrewar is de negatieve kant van de representativiteit: iedereen wil een eigen element toevoegen, z'n zegje doen. Maar waar alles wordt opgeofferd aan de representativiteit en de effectiviteit uit het oog verloren wordt, verzand je in een Poolse Landdag.'

Johan van de Woestijne
Margriet van Lith

Ook de theepot is verantwoord vormgegeven. Op de zwarte schouw twee Bauhaus-lampen, aan de wand er tegenover groot en kleurig een gouache van Toscani, grijs tapijt, witte wanden, zwart meubilair. De World Software Group is smaakvol gehuisvest. Vriendelijk formuleert Arie van der Zwan zijn absolute voorwaarde: voorinzage in wat er gepubliceerd gaat worden. Want wat journalisten er soms van maken!

Eind vorig jaar was Van der Zwan voorzitter van een tweetal conferenties over de universitaire bestuursstructuur. Minister Ritzen wilde een 'open discussie', want hij voelde behoefte die structuur eens goed tegen het licht te houden. Van der Zwan moest die conferenties maar leiden, want als hoogleraar kent hij de universiteit al vele jaren, maar zaken besturen doet hij alleen buiten de universiteit.

Het eindverslag van de conferenties was voor een deel snel klaar, namelijk waar het over het HBO ging. Het deel over het universitaire bestuur liet veel langer op zich wachten. Van der Zwan:

'Binnen de universiteiten bestond toch nog een aanmerkelijke verdeeldheid hoe nu eigenlijk de koe bij de horens te vatten, wat nu eigenlijk de uitkomst zou moeten zijn van de conferentie. Over de uitgangspunten en de doelstelling was men het wel eens. Maar de weg ernaartoe - en dat is natuurlijk het meest praktisch en het meest interessante - daar kwamen een aantal verschillen naar voren.' Iedereen is het er volgens Van der Zwan over eens dat het voor universiteiten mogelijk moet worden om af te wijken van een standaardregime. Dat is toch te knellend. Er zijn teveel verschillen en teveel eigen stijlen om binnen één sjabloon goed te kunnen werken. Eveneens is er overeenstemming over het feit dat de universiteiten die bestuursvormen dan maar zelf moeten ontwikkelen, mede omdat universiteiten in het algemeen in die bestuursvorm een eigen stijl nastreven. Maar over een derde element heerste volgens Van der Zwan 'de grootste verdeeldheid': moet het aangrijpingspunt om een nieuwe structuur te ontwikkelen bij de minister liggen, die bij wijze van spreken de bestaande structuren openbreekt, of moet dat bij de universiteiten liggen die nu eerst maar eens moeten vertellen wat ze zelf willen. En dat maar binnen zijn huidige bestuursstructuur georganiseerd moeten zien te krijgen. Heel belangrijk is natuurlijk toch de plaats die de universiteitsraad daarbij inneemt. Moet die nu goedkeuring hechten aan die plannen nog voor dat die ter toetsing aan de minister worden voorgelegd, of is die goedkeuring niet vereist? Tot dat punt zou het volgens Van der Zwan teruggebracht kunnen worden en dáár bestond 'een ambivalente houding' tegenover.

Van der Zwan: 'De teneur van de conferentie was steeds: we zijn eigenlijk wel gelukkig met de universiteitsraden zoals ze bestaan. Daar zouden we niet graag afscheid van willen nemen. Om die reden heb ik het ook geen enkel bezwaar gevonden om binnen de huidige structuur de hele bestuursvorm te laten ontwikkelen. Dan moet men maar zaken doen met de universiteitsraad.' Van der Zwan is er niet ongelukkig mee dat aan het principe van de universiteitsraad is vastgehouden. Hij ziet de relatie ook niet tussen de invloed van de universiteitsraad en de zo bepleite bestuurskracht. Bestuurskracht ontleen je niet aan wel of geen invloed van de universiteitsraad. Dat vind ik een onvruchtbare en rigide discussie. Er is geen universiteit in Nederland waar de situatie zo is dat niet bestuurd kan worden omdat een universiteitsraad dwars ligt. Wie een goed bestuur wil wordt door de huidige bestuursstructuur echt niet in de wielen gereden.'

Charter

Universiteiten die gebruik willen maken van de mogelijkheid om tot een eigen bestuursstructuur, een 'charter' te komen, moeten volgens het nu voorliggende plan dat charter voorleggen aan een toetsingscollege. Als Van der Zwan de mogelijkheden van de

Een carrière voor academici

Moret Ernst & Young, een toonaangevende organisatie op het gebied van accountancy, belastingzaken, organisatie en informatica. Bel voor een start van uw carrière met de heer R. J. Ekkebus, hoofd personeelvoorziening, 010-4074368.

 MORET ERNST & YOUNG

Bullet
Kopij
Vakg
voor
Vakg
Fac. B
Vakg
Fac.
Vak
Bur. C
Vakg
8870
Stud
Stud
Instit
soon
Berich
inleve
vrij. 1
Exten
Infor
Jarig
Op de
jonge
cadea
om 3
gesch
Vijfti
Op vr
sticht
acade
hield
Cohes
zijn f
Zes s
ning
prijsv
(Gene
(Rech
Wete
Daar
emer
advoc
in de
te Ne
Met d
festiv
en sp
Dieft
Bij de
kame
telefo
Gene
Gene
febru
4, Ma
de de
Ther
HIV V
uur,
'Med
7283
Scri
brief
Zake
RL.
Inter
Binne
Infor
rede
22-0
Ther
Filmz
22-0
bouw
over
Aula
Info
23-0
Straa
24-0
bouw
van
Aula
887
24-0
univ
nood
? Fee
28-0
Ts53
07-0
Aula

Bulletin

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de dienst Voorlichting.

Kopij voor Bulletin moet via contactpersonen worden ingeleverd:
Vakgr./comm. FdAW: P. Galestin, Fac.Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdEW: B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdG: R.le Doux, Fac.Bur., Dr.v.Kleefstraat 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdGW: A. Bastiaens, Bur. Onderwijs, Lenculenstraat 14, tel. 887388, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdR: M. de Heer, Fac.Bur., Zwingelpot 4, tel. 887041, voor woe. 13.30 uur.
Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor woe. 16.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon.
 Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' en 'RL Agenda' inleveren bij H.Vermeer, Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887172, voor vrij. 12.00 uur.
Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is.
 Informatie: H.Vermeer, Voorlichting, tel. 887172.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Jarige RL trakteert even oude Limburgers
 Op de verjaardag van de RL, op 9 januari, hebben alle Limburgse jongeren die 15 jaar werden, en dus precies zo oud zijn als de RL, een cadeau gekregen van de Limburgse universiteit. In het totaal ging het om 30 jongens en meisjes waarvan er zes in Maastricht wonen. De geschenken en de bijbehorende felicitaties werden aan huis bezorgd.

Vijftiende Dies Natalis
 Op vrijdag 11 januari heeft de RL de vijftiende verjaardag van haar stichting herdacht. Deze Dies Natalis werd gevierd met een bijzondere academische zitting. De Rector Magnificus, prof.dr. F.I.M. Bonke, hield een rede, waarna hij het rectoraat overdroeg aan prof.dr. M.J. Cohen. De nieuwe rector sprak ook een rede uit. Rector Bonke verliet zijn functie na 2 aaneensluitende termijnen van 3 jaar.
 Zes studenten ontvingen, namens de Stichting Wetenschapsbeoefening RL, een prijs voor een 'bijzondere wetenschappelijk prestatie'. De prijswinnaars 1991 waren: W.H.T.A. Coppelmans en L.E.G. Roijen (Geneeskunde), P. Muris (Gezondheidswetenschappen), S. Welie (Rechtsgeleerdheid), H. Meijers (Economie) en M. Berg (Algemene Wetenschappen).

Daarna werden ere-doctoraten verleend aan dr. F.J.A. Huygen, emeritus hoogleraar Huisartsgeneeskunde (K.U.B.), mr. T. Koopmans, advocaat-generaal bij de Hoge Raad en Richard R. Nelson, hoogleraar in de Internationale Economische Politiek aan de Columbia University te New York.
 Met deze zitting is het lustrumjaar geopend. In dit jaar zullen allerlei festiviteiten plaatsvinden, zowel op wetenschappelijk, als op cultureel en sportief vlak.

Diefstal
 Bij de dienst Instellingsstrategie, Bou3, is uit een niet afgesloten kamer een akentas zonder inhoud en uit een afgesloten kamer een RL telefoontoestel gestolen op resp. 17 en 18 december jl.

Geneeskunde in de derde wereld
 Geneeskunde voor de derde wereld organiseert op 19 januari, 9 februari, 9 maart en 23 maart, 10-16 uur, CVOS lokaal, Cortenstraat 4, Maastricht, informatiebijeenkomsten over gezondheidszorg voor de derde wereld. Info: 09-32-11359787/362890.

Thema-avond AIDS
 HIV Vereniging Nederland, afd. Limburg organiseert 24/1/1991, 19.30 uur, Groene Kruis Gebouw, Kleine Steeg 7, Sittard een thema-avond 'Medikamenten en trials'. Spreker dr. J.Frissen, AMC. Info: 045-728362.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 015
 Binnen de Faculteit der Rechtsgeleerdheid ontstaat per 1 februari

1991 een vacature voor een

beleidsmedewerker onderzoek/beheerder onderzoeksinstituut (v/m)

De facultaire Wetenschapscommissie coördineert het onderzoekbeleid voor de gehele faculteit. De beleidsmedewerker onderzoek vervult daarbij een centrale ambtelijke rol. Komend voorjaar wordt een facultair onderzoeksinstituut ingesteld. Het instituut bundelt de internationaal gerichte onderzoekactiviteiten en zal tevens (onderzoekers-)opleidingen verzorgen. De leiding van het instituut zal berusten bij een klein bestuur en een hoogleraar-directeur, ondersteund door de beheerder.

Taak:
 Als beleidsmedewerker onderzoek adviseert u inzake het onderzoek-beleid van de gehele faculteit. U coördineert de uitvoering van dat beleid. U ziet toe op programmering en verslaglegging.

Als beheerder verricht u hogergenoemde taken meer in het bijzonder voor het instituut. U bent verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van de middelen en de onderzoeksfaciliteiten. U adviseert en coördineert bij de uitvoering van het AIO-beleid. U levert actieve ondersteuning bij de verwerving van tweede en derde geldstroomopdrachten.
 Naast deze aan het onderzoek gerelateerde taken, kunt u - als lid van het team van beleidsmedewerkers - ook belast worden met de ondersteuning van (nieuwe) activiteiten op andere terreinen, zoals momenteel de start van de fiscale studierichting.

Kwalificaties:
 U beschikt over een academisch werk- en denkniveau. Bij voorkeur bent u afgestudeerd jurist. U heeft tenminste enkele jaren ervaring met beleidsadvies in een vergelijkbare functie. U heeft gevoel voor verhoudingen en verricht met evenveel plezier zowel beleids- als beheerswerkzaamheden. U schrijft zeer makkelijk, kunt goed communiceren, leiding geven en organiseren. Flexibiliteit en relativiseringsvermogen zijn onmisbare karaktereigenschappen.

Salariëring:
 Het salaris bedraagt maximaal f 5.442,- bruto per maand (schaal 10).

Inlichtingen:
 bij de directeur van de faculteit, mr. A.W.L. Luermans, 887027 en bij de voorzitter van de Wetenschapscommissie, prof.dr. C.A. Schwarz, 887341/887090.

Interne vacature 016
 In de vakgroep Beleidswetenschap van de Faculteit der Gezondheids-wetenschappen wordt onderzoek verricht naar de effecten van budgettering op de zorgverlening in algemene ziekenhuizen. Dit project loopt in september a.s. af. In verband met het vertrek van een van de toegevoegde onderzoekers wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

toegevoegd onderzoeker m/v 0.9 fte
 tot 1 september 1991

Taak:
 - verrichten van kwantitatief sociaal-wetenschappelijk onderzoek (databestanden zijn beschikbaar);
 - rapportage van onderzoeksresultaten.

Functie-eisen:
 - academische opleiding, bijvoorbeeld gezondheidswetenschappen of economie;
 - aantoonbare belangstelling voor kwantitatief onderzoek;
 - ervaring met SPSS-X;
 - onderzoekservaring strekt tot aanbeveling.

Arbeidsvoorwaarden:
 aanstelling voorlopig tot 1-9-1991 (uitbreiding van de aanstelling met een periode van 2 jaar behoort tot de mogelijkheden). Salaris afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f 7.218,- (schaal 12 BBRA 1984).

Info:
 prof.dr. J.A.M. Maarse, tel. 887455 of drs A. van der Horst, tel. 887467.

AGENDA

Informatie over promoties en inaugurele redes: Rectoraat, 887210/887096

- 22-01 Thema-avond Electro Convulsie Therapie, voorz. dhr. J. Bremer.
- Filmzaal Ts53, 19.15 uur
- 22-01 In de cyclus Vernieuwers van de bouwkunst: een voordracht van ir. Barbieri over Walther Gropius en het Bauhaus, Aula Ts. 53, 20.00 uur.
- Info Stud. Generale, tel. 887541.
- 23-01 t/m 25-01 Alfa excursie naar Siraatsburg. Info: EFM
- 24-01 In de cyclus Vernieuwers van de bouwkunst behandelt M. Dubois het werk van le Corbusier, Aula Ts. 53, 20.00 u. Info Stud. Generale, tel. 887541.888756
- 24-01 Symposium Marketing van universiteiten, noodzaak of modeverschijnsel ? Feestzaal Bou3, 14 uur
- 28-01 WASO overleg. Kamer 0091, Ts53, 19 uur. Info: EFM 888756
- 07-02 Promotie H.Schouten. Aula, Ts53, 16 uur

- 08-02 Promotie P.Lemmens. Aula, Ts53, 16 uur
- 11-02 Carnavalsmaandag RL gesloten
- 12-02 Carnavalsdinsdag RL gesloten
- 14-02 t/m 17-02 Mercurius studiereis naar Kopenhagen. Info: EFM 888756
- 18-02 WASO overleg. Kamer 0091, Ts53, 19 uur. Info: EFM 888756
- 19-02 IMperator seminar International Management and developing countries. Aula, Ts53. Info: EFM 888756
- 21-02 Psychiatrisch colloquium. H.Bogte 'Neuropsychologische aspecten van schizofrenie'. Zaal Posjet, Vijverdal, 20 uur. Info: Klin. Psychiatrie, 685329
- 01-03 Inauguratie Th.Vermaelen. Aula, Ts53, 16 uur
- 07-03 Promotie mr.J. van Drongelen. Aula, Ts53, 16 uur
- 15-03 Symposium on the treatment of bone metastasis. Vakgroep Alg.Heelkunde ism vakgroep Int.Geneeskunde, AZM. Novotel, Maastricht, 9-18.30 uur. Info: Alg.Heelkunde AZM, 862966
- 18-03 t/m 22-03 European certificate in anxiety disorders. ERASMUS programma

- universiteiten Cean, Maastricht en Oxford. Aanmelden voor 17/2 bij E.Griez, Klin.Psych. Info: E.Griez, 043-685329
- 21-03 Promotie J.Vlaeyen. Aula, Ts53, 16 uur
- 22-03 Promotie J.Sels. Aula, Ts53, 16 uur
- 29-03 Goede vrijdag RL gesloten
- 01-04 Tweede paasdag RL gesloten
- 05-04 Promotie F.Grünfeld. Aula, Ts53, 16 uur
- 10-04 t/m 12-04 The 14th Annual Congress of the European Accounting Association. Mecc, Maastricht. Info: M.v.Zutphen, 888129
- 12-04 Promotie E.Houwaart. Aula, Ts53, 16 uur
- 17-04 t/m 20-04 Congres Science and Football. Info: Algemene Heelkunde AZM, 866666
- 21-02 t/m 22-02 Cursus Leidingsgeven in professionele organisaties. Kasteel Vaalsbroek, Vaals. Info: PHO FdGW 887396
- 29-04 Verplichte ADV-dag RL gesloten
- 30-04 Koninginnedag RL gesloten
- 09-05 Hemelvaartsdag RL gesloten
- 10-05 Verplichte ADV-dag RL gesloten
- 20-05 Tweede pinksterdag RL gesloten

Vacaturenummer 017

Bij de sectie Statistiek van de vakgroep Medische Informatica en Statistiek is plaats voor

2 student-assistenten m/v voor elk 0.3 fte
 voor de duur van 1 jaar.

Taak:
 - voorlichting geven aan studenten gezondheidswetenschappen betreffende het gebruik van de VAX/VMS computer en de statistische programmapakketten MINITAB en SPSSX.

Functie-eisen:
 - kunnen omgaan met het VAX/VMS systeem;
 - kunnen werken met de statistische programma-pakketten MINITAB en SPSSX;
 - statistiekkennis op het niveau van het boek Elementary Statistics van Johnson.

Info:
 M. Theunissen, tel. 888396 of 888404.

Salaris:
 conform rijksrichtlijnen student-assistenten.

Interne vacature 018

Bij de vakgroep Epidemiologie loopt een onderzoek naar het verband tussen voedingsgewoonten en het ontstaan van kanker. Dit onderzoek, dat o.a. gefinancierd wordt door de Nederlandse Kankerbestrijding (Koningin Wilhelmina Fonds), vindt plaats onder een zeer grote groep 55-69 jarige Nederlanders.

In het kader van dit project wordt gevraagd een **onderzoeksassistent m/v 1.0 fte**

voor een periode van 11 maanden, met uitzicht op verlenging.

Taken:
 - verwerking van vragenlijsten m.b.v. personal computer;
 - organisatie van vragenlijstverwerking op diverse pc's;
 - beheer van bijbehorende databestanden;
 - assistentie bij statistische analyses;
 - algemene administratieve assistentie t.b.v. het project.

Eisen:
 - vooropleiding met wiskunde in pakket;
 - middelbare beroepsopleiding (b.v. MEAO of vergelijkbare opleiding);
 - aantoonbare ervaring met pc-gebruik, MS-DOS en WordPerfect 5.0;
 - accuratesse en initiatief;
 - zelfstandig kunnen werken;
 - enige jaren ervaring met gegevensverwerking (m.b.v. een computer) strekt tot aanbeveling, alsmede enige kennis over voeding en medische terminologie.

Salariëring:
 Afhangelijk van opleiding en ervaring maximaal f 3.071,- bruto per maand (schaal 5 BBRA).

Inlichtingen: Ir. P.A. van den Brandt, 887313/887379.

Interne vacature 019

Bij de vakgroep Epidemiologie/Gezondheidszorgonderzoek is vacant de functie van

toegevoegd docent m/v

Taken:
 - het verzorgen van onderwijs aan studenten Gezondheidswetenschappen, met name binnen de afstudeerrichting Verplegingswetenschap.

Vereist:
 - afgeronde opleiding Gezondheidswetenschappen of Geneeskunde;
 - aantoonbare belangstelling voor epidemiologie;
 - ervaring met het opzetten en uitvoeren van onderwijs;
 - bekendheid met het onderwijssysteem binnen de RL.

Aanstellingsvoorwaarden:
 - de aanstelling is full-time, voor een periode van 2 jaar, en dient zo spoedig mogelijk in te gaan;
 - salaris: min. f 3.315,- (schaal 10) en max. f 6.376,- (schaal 11), afhankelijk van ervaring.

Inlichtingen:
 Dr. L.M. Bouter, vakgroep Epidemiologie, tel. 887352/887379.

BUREAU BUITENLAND

Cambridge Summer Schools

Over de volgende Summer Schools die in Cambridge worden georganiseerd, hebben we nadere informatie ontvangen:

1. Summer School in History, 7 - 27 juli 1991;
  2. Summer School in Art History, 30 juni - 20 juli 1991;
  3. Summer School in English Literature, 28 juli - 17 augustus 1991;
  4. English Legal Methods, 8 juli - 2 augustus 1991.
- Voor meer informatie: Ina Engelen

Vacature: Senior Lectureship in Law

The law department of the European University Institute (Florence) invites applications for a Senior Lectureship in Law. The department is seeking to fill the post in an area of substantive law, with a gender studies perspective. The post is at the institute's professorial A 5/A 6 level (comparable to Reader or Senior Lecturer). The initial contract is for four years with the possibility of renewal for four additional years. Applications, to arrive by 30 January 1991, should consist of a full cv and list of publications, a detailed statement of research plans and names and addresses of two referees. They should be addressed to: Adviser for Academic Affairs, European University Institute, Casella postale 2330, I-50100 Firenze, Ferrovie tel. 09-39 55 5092 321, fax. 09-39 55 599 887.

IF YOU HAVE WHAT IT TAKES TO BE AN INTERNATIONAL BANKER, WE MAY HAVE THE RIGHT OUTFIT

De snel groeiende divisie Buitenland van de NMB Bank heeft door haar innovatieve en marktgerichte aanpak een prominente positie verworven in de internationale bankwereld. Met circa 2000 medewerkers en meer dan 50 vestigingen is het buitenlandbedrijf van de NMB Bank (onderdeel van de NMB Postbank Groep) vertegenwoordigd in 31 landen, alsook in de belangrijkste financiële centra New York, Londen en Tokyo.

We bieden een breed scala van internationale bancaire diensten en staan bekend als specialisten bij uitstek wanneer het gaat om complexe internationale financiële transacties. Bovendien zijn we marktleider op het gebied van asset trading en debt conversion. We stellen zeer hoge eisen aan onze medewerkers en we zijn voortdurend op zoek naar afgestudeerden met managementcapaciteiten, die onze gelederen kunnen versterken. Van hen verlangen wij - naast een afgeronde studie Economie of Rechten gecombineerd met Economie (MBA) - ondernemerszin, uitstekende communicatieve vaardigheden, flexibiliteit en verbeeldingskracht.

Wanneer u aan deze eisen voldoet, niet ouder bent dan ongeveer 27 jaar en de ambitie heeft carrière te maken in het internationale bankbedrijf, dan is er voor u plaats in ons Management Trainee Programma.

Gedurende een periode van 18 maanden bereiden we u grondig voor op een commerciële functie bij een van onze buitenlandse vestigingen of bij ons internationale hoofdkwartier in Amsterdam. Deze mogelijkheden bieden we u uitsluitend wanneer u beschikt over voldoende talent en een uitstekende motivatie.

Een uitgebreide brochure is op aanvraag beschikbaar.

U kunt contact opnemen met de heer Th. de Waal, onze trainee officer, telefoon 020 - 563 51 16, na kantoor tijd 02154 - 215 39.

Een schriftelijke sollicitatie, vergezeld van een curriculum vitae, kunt u - tot uiterlijk 3 weken na de verschijningsdatum van deze advertentie - sturen aan de NMB Bank, divisie Buitenland, lokatiecode HD 02.05, Postbus 1800, 1000 BV Amsterdam, t.a.v. de heer Th. de Waal.

NMB BANK

Wor
The
has
a hig
is air
econ
Sch
con
anti
cour
know
socia
199
Mor

Ope
Het
vrijd
Stud
kam

ATTI
In de
uren
kan

Het
strat

De s
geoi

Stu
Ope
17.C
14.C

Stuc
De s
zich
HBC
die l
wille
of V
misc
of d
stud
curs
gebi
gelir
kers
19.C

Ste
Ope
06-:

Cen
Ope
Cen
den
887

Nse
Het
of p
aud
gids
13:

AE
Elke
met
21-:
Gro
Info
887

Age
24 j
25 j
het
staa
geb
Spr
(dox
dhr.
616
254

KO
Di.
Wo

Taf
Ma
"Eit
Di.
tal:
Opt
Wo
Do.
Tafi

Bulletin

World Bank Graduate Scholarship Program (WBGSP)

The World Bank, with grant funding from the Government of Japan, has established a scholarship program for graduate studies leading to a higher degree in a development-related social science. The WBGSP is aimed at increasing the number of high quality professionals in economic and social development.

Scholarships are available to applicants mainly from developing countries who intend to pursue a career in a development field. It is anticipated that each scholarship recipient will return to their home countries at the conclusion of their studies to apply their enhanced knowledge and skills to help accelerate the pace of economic and social development. Applications must be received before March 15, 1991.

More information and application forms: Ina Engelen

Openingstijden

Het spreekuur voor studenten wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

ATTENTIE

In de week van carnaval 11 t/m 15 febr. a.s. vervallen de spreekuren van de studentendecanen. Slechts in zeer dringende gevallen kan een afspraak worden gemaakt via secretariaat tel. 887354.

Het Steunpunt Studiefinanciering en de Centrale Studentenadministratie zijn, m.u.v. ma. en di., tijdens de carnavalsweek geopend.

De Studie-infotheek is tijdens de carnavalsweek alleen do. en vr. geopend.

Studentendecanen

Open spreekuur studentendecanen: di. + do. 14.00-16.00 u., wo. 17.00-19.00 u. Len.26, k. 0310B. Tel.spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u., tel. 887354 (ook voor afspraken).

Studie-infotheek voor wie?

De studie-infotheek is bestemd voor leerlingen Havo en VWO, die zich oriënteren op een studie in het hoger onderwijs. Voor studenten HBO en WO, die op zoek zijn naar een andere studie. Voor studenten die keuzeblokken willen volgen. Voor studenten die na het HBO willen doorgaan naar het WO of andersom. Voor studenten HBO of WO die zich aan het eind van hun studie oriënteren op postacademisch of post-HBO-onderwijs, een tweede fase studie, een AIO-schap of de arbeidsmarkt. Voor buitenlanders die in Nederland willen studeren. Voor hen die op zoek zijn naar contractcursussen, o.a. cursussen voor 50-plussers. Voor hen die informatie zoeken op het gebied van aanmelding en plaatsing, harmonisatiewet, auditorenreligie, militaire zaken, verzekeringen, handicap etc. Voor medewerkers! Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u, Len.26, kamer 0311, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06-3212151, Len.26.

Centrale Studentenadministratie

Openingstijden telefoon en balie: Tot nader order, gelden voor de Centrale Studentenadministratie de volgende gewijzigde openingstijden: ma. t/m. do. 14.00-16.00 u. en vr. 09.00-12.00 u. Len.26, Tel. 887979.

Nsem

Het spreekuur rechtspositie is voor studenten die vragen hebben over of problemen hebben met: de harmonisatiewet; studiefinanciering; auditorenfonds; examenreglement; etc. Tevens verkoop poenboek, de gids over studiefinanciering. Elke di. wo. en do. tussen 11.30 en 13.30 u., NSEM-kamer, Len. 26. Tel. 887142.

AEGEE Maastricht

Elke 1e di. van de maand: Social Evening Tafelstraat 13 (ontmoeting met buitenl. studenten). Elke di.: ledenborrel in "De Kroeg"
21-22 feb. Congres "Internal Corporate Communication" in Groningen
Info, inschrijving: K. 2.033, Zw.4, dag. van 11.30-12.30 u. Tel. 887071 of 257038 (Erik).

Agenda SIB-Maastricht

24 jan. Ledenborrel
25 jan. Symposium "Duitsland Herenigd: de balans". Terugblik op het eenwordingsproces van beide Duitslanden. Gevolgen op staatskundig-, economisch-, sociaal-maatschappelijk en internationaal gebied worden onder de loep genomen, i.s.m. NGIZ Zuid-Nederland. Sprekers o.m. Prof.dr. Rozeboom (Inst. Clingendael), Mw. Schneider (docente int. recht), prof.dr. Backhaus (hoogleraar alg. economie) en dhr. Radcke (Duitse Ambassade). Informatie SIB-Maastricht, Postbus 616, 6200 MD Maastricht, Tel. M. Sweers, 253495 of W. v.d. Werf, 254309.

KOKO-agenda

Di. 22 jan. 20.30-22.30 u. Video f.1,50
Wo. 30 jan. ± 21.00 u. Eloquentia-avond door discussiebertje

Tafelstraat 13

Ma. 21 jan. 20.00 u. Groep Mythologie + bewustzijn
Ma. 21 jan. 20.00 u. Start werkgroep rond boek Iteke Weeda "Eigentijdse liefde". Opgave nog mogelijk.
Di. 22 jan. 20.00 u. Poëziegroep Paul Celan, o.l.v. W. Kusters. Een 4-tal avonden zijn we bezig met de van oorsprong Roemeense dichter. Opgave nog mogelijk.
Wo. 23 jan. 20.00 u. Lijfwerkgroep
Do. 24 jan. 20.00 u. Spiritualiteitsgroep
Do. 24 jan. 17.45 u. Koor
Tafelstraat 13, tel. 215651

STUDIUM GENERALE

Vernieuwers van de bouwkunst: Walter Gropius

Deze cyclus wordt di. 22 jan. voortgezet met een voordracht van ir. Barbieri over Walter Gropius en het Bauhaus (Aula, Tsstr. 53, 20.00 u.) Gropius' hervormingsgezindheid leidde tot de oprichting van het Bauhaus in 1917. Het uitgangspunt voor het architectonisch en produktgericht ontwerpen was het creëren van een evenwicht tussen esthetiek, verbeeldingskracht en economische haalbaarheid. Daartoe stelde Gropius een briljant team kunstenaars, architecten en ambachtslieden (o.a. Itten, Schlemmer, Klee, Kandinsky en Moholy Nagy) samen.

Vernieuwers van de bouwkunst: Le Corbusier

Do. 24 jan. behandelt M. Dubois het werk van Le Corbusier (Aula, Tsstr. 53, 20.00 u.). De veelzijdige Corbusier was behalve architect ook stedenbouwkundige, meubelontwerper, pedagoo, polemist, schilder, beeldhouwer en auteur van ongeveer vijftig boeken. Zijn werk na de Tweede Wereldoorlog werd bepaald door de 'Synthèse des Arts', waarmee hij een eenheid nastreefde tussen architectuur en een plastische taal. Daarnaast beïnvloedde hij met zijn Jaoulhuizen het Brutalisme en ontwikkelde hij Le Modulor, een verhoudingenstelsel dat eenheid brengt tussen alle onderdelen en het groter geheel.

LV&S

Sportkaarten halve prijs

Vanaf 01-02-'91 zijn alle sportkaarten/zwemabonnementen verkrijgbaar voor de helft van de prijs (geldig t/m juni '91).

Volksdanscursus internationaal

De volksdanscursus internationaal voor vrouwen en mannen is verschoven naar ma. 21 jan. '91. Inschrijven kan dus nog! Deze cursus bestaat uit 10 lessen van 75 min. Plaats/tijd: sporthal Randwijck, 18.45-20.00 u. Kosten: f 40,-, sportkaart verplicht. Inschrijven bij buro LV&S.

Uitslag kerstbadmintontoernooi M.S.B.C. Heep i.o. (20-12-1990)

1. Rob Konings & Alwin Lin
2. Simone Fouchier & Ritchie Trieling
3. Jacintha Ronden & Ralph Konte.

Stennis agenda

24+25 jan. NSK
30 jan. "Walking dinner"
21 febr. Uitwisselingstoernooi in Tilburg
2 mrt. 18.00-24.00 u. Stennistoernooi in Gronsveld

Saurus

Elke zo. vanaf 14.00 u. zondagsroeien. Voor skiff of stuurlessen, bel Miko, tel. 215247.

Eentjes studentenhandbalvereniging

Elke dinsdag 16.00-17.30 u. Training (sporthal Randwijck)
Elke donderdag 18.00-19.00 u. Training (sporthal Randwijck)
18 jan. Oprichtingsfeest voor leden
Wil je lid worden? Kom naar training of bel: 638223 (Cyrille).

GENEESKUNDE

Openingstijden Bibliotheek Randwijck 19 januari

In verband met blokkeertsen op zaterdag 19 januari is de Bibliotheek Randwijck slechts tussen 12.30 en 14.00 uur geopend. Het Studielandschap geneeskunde/gezondheidswetenschappen is gewoon geopend van 9.00 tot 16.00 uur.

Bureau Onderwijs

Dagelijkse Commissie voor de Examens
Met de verkiezing van Prof. Dr. M. Drop is de Dagelijkse Commissie voor de Examens (DCE) weer op volle sterkte gebracht. De DCE bestaat uit de volgende personen: Prof. Dr. J. Drukker (vakgroep Anatomie/Embryologie), voorzitter; Prof. Dr. M. Drop (vakgroep Medische Sociologie); Dr. J.L.H. Evers (vakgroep Obstetrie/Gynaecologie); Prof. Dr. J.P.M. Geraedts (vakgroep Genetica/Celbiologie); Prof. Dr. R.A. Janknegt (vakgroep Urologie); Prof. Dr. G.J. v.d. Vusse (Fysiologie); Prof. Dr. W.H.F.W. Wijnen (Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch). Daarnaast is per 1 december 1990 de vacature van secretaris DCE en medewerker Organisatie Onderwijs ingevuld door de heer N. Lebens. Per 1 januari j.l. is mevrouw A. Peters bij het Bureau Onderwijs werkzaam als secretaris Colloquium Doctumcommissie en Bijzondere Toelatingen alsook Plaatsvervangend secretaris DCE.

Dit betekent dat het secretariaat van de DCE vanaf 1 februari a.s. weer iedere ochtend tussen 8.30 en 12.30 uur telefonisch bereikbaar is onder de telefoonnummers (043-) 888187 en 888188, zoals ook op pagina 182 van de studiegids staat vermeld.

Hepatitis B-vaccinatie

Op 26 november 1990 heeft het Bureau Onderwijs FdG aan alle 4e-, 5e- en 6e-jaars studenten van de Faculteit der Geneeskunde een brief gestuurd (kenmerk BO 90-10.309) met de mogelijkheid zich op kosten van de faculteit te laten vaccineren tegen het hepatitis B-virus. Bovengenoemde brief is aan het bij ons bekende studie-adres toegezonden. In sommige gevallen blijkt het studie-adres zonder nadere berichtgeving te zijn gewijzigd. Die 4e-, 5e- en 6e-jaars studenten die nog geen "Hepatitis B-brief" op hun studie-adres hebben ontvangen, maar die zich wel wensen te laten vaccineren, dienen dit uitsluitend schriftelijk vóór 1 februari 1991 kenbaar te maken aan de heer N. Lebens van het Bureau Onderwijs FdG. Zodra de volledige studentgegevens (naam, voorletters, geslacht, geboortedatum, volledig studie-adres inclusief telefoonnummer, studiejaar en examennummer) bij ons zijn binnengekomen, sturen wij de betreffende studenten een kopie van de "Hepatitis B-brief" toe. De BGD zal vervolgens met de studenten contact opnemen inzake de vaccinatie-data.

Vacature studentlid Begeleidingscommissie PMO5/6

Wij zoeken met spoed een co-assistent die zitting wil nemen in de Begeleidingscommissie PMO 5/6. Deze commissie heeft tot taak de co-schappen te herzien, als voortzetting van de curriculumherziening in jaar 1 t/m 4 (Rode Draad). Structuur en organisatie van de co-schappen, onderwijsaanbod en begeleiding zijn punten die hier zeker aan de orde zullen komen. Gezien het belang van de functie zoeken wij het liefst een co-assistent die al enig ervaring heeft opgedaan in de onderwijsorganisatie. Dus heb je ideeën over hoe de co-schappen verbeterd kunnen worden, dan is dit de plaats waar je daar wat mee kunt doen. Interesse? Bel voor meer informatie: Rachel Agbeko, 6 MF, tel. 212593.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Openingstijden Bibliotheek Randwijck 19 januari

In verband met blokkeertsen op zaterdag 19 januari is de Bibliotheek Randwijck slechts tussen 12.30 en 14.00 uur geopend. Het Studielandschap geneeskunde/gezondheidswetenschappen is gewoon geopend van 9.00 tot 16.00 uur.

Inleiding informatica

Studenten die het blok inleiding in de informatica gaan volgen wordt aangeraden het boek aan te schaffen: John H. Tiley Jr., Programming using Turbo Pascal, PWS Publishers, Boston, U.S.A. (1987), ISBN: 0-87150-099-4. Dit boek zal tijdens de cursus als leidraad gebruikt worden. Het boek is aanwezig bij boekhandel Bergmans, Nieuwstr. 9, Maastricht en kost ca. f 60,-. Inf.: D.K. Donker, coördinator. Tel.: 888408/398.

Cursus loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten

In de periode febr./mrt. '91 wordt evenals de cursus Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten aangeboden aan studenten van de FdR, FdG en de FdGW. De cursus is gericht op het verhogen van zelfkennis mbt toekomstplannen en op arbeidsmarktorientatie. Het programma bestaat uit vijf bijeenkomsten, vier groepsbijeenkomsten van ongeveer 3 uur en als afsluitende vijfde bijeenkomst, voor alle studenten toegankelijk, wordt een videovertoning en forumdiscussie georganiseerd. De cursus kost f 40,-, handleiding inbegrepen. Info/inschr. (vóór 8 febr.): K.Horstman; tel: 888732 of M.L. Schreurs, vakgr. O&O, tel: 882336

Voortgangstoets Milieugezondheidkunde

Vrijdag 1 febr. a.s. wordt voor alle studenten MGK de VGT van de FdGW en FdG afgenomen in het MECC te Maastricht, aanvang 13.30 u. tot 16.30 u. Vanaf 13.00 u. kunt u in de zaal plaatsnemen. Plaatsindeling is op studentnummer, links in de zaal. Neem een HB-potlood mee. De koffie kost f1,50 per kop. Voor het Reglement van Orde wordt verwezen naar de studiegids FdGW '90/'91, blz. 260. De voorlopige antwoordsleutel ligt om 17.30 u. aan receptie Randwijck en Kapoenstraat. Een geldige collegekaart is verplicht.

Voortgangstoets FdGW

Vrijdag 1 februari a.s. wordt voor alle studenten (let op: deeltijd alléén tweede en derde jaars) de VGT van de FdGW afgenomen in het MECC te Maastricht; aanvang 13.30 tot 16.30 u. Vanaf 13.00 u. kunt u in de zaal plaatsnemen. Indeling: op studentnummer, te beginnen rechts vooraan met nr. 85.000. Neem een HB-potlood mee. De koffie kost f1,50 per kop. Voor het Reglement van Orde wordt verwezen naar de studiegids FdGW '90/'91, blz. 260. De voorlopige antwoordsleutel ligt om 17.30 u. aan receptie Randwyck en Kapoenstraat. Een geldige collegekaart is verplicht!

Thema-avond Electro Convulsie Therapie

Op 22 jan. organiseert de Ver. Belangenbehartiging v. Geestelijke Gezondheidskundigen een thema-avond over de ECT. Sprekers Dhr. Petri en Dhr. Verhey. Voorzitter Prof. J. Bremer. Filmzaal, Ts53, k. 1000, 19.15 u. Entree voor leden gratis en niet-leden f2,-.

Blok Gezondheidszorg in de derde wereld

In het kader van het blok Gezondheidszorg in de derde wereld voor de derde jaars studenten GW worden colleges gegeven. Twee colleges kunnen ook bijgewoond worden door studenten GW, die het blok niet volgen en studenten, die aan andere faculteiten studeren: Landbouw en Voeding door Dr. Ch. H. Eynatten, Landbouwniversiteit Wageningen, op 19 febr. '91 van 11.00-13.00 u, lok. Ts 53. en Water and Sanitation door Ir. L. Burgers, The International Reference Centre for Community Water Supply en Sanitation Den Haag op 19 febr. '91 van 13.30-15.30 u, lok. Filmzaal, Ts 53. Info: N. Mosterd, blokcoördinator.

Secretariaat Gamma-Vaardigheidsonderwijs

Per 1 dec. '90 is Petry Theimann werkzaam op het secretariaat Gamma-Vaardigheidsonderwijs. De openingstijden van het secretariaat zijn: ma t/m/ do 8.30-12.00 u. en 12.30-15.00 u. en op vrij van 8.30-12.30 u, Deb 1 (Randwyck), k. 1.112, tel: 882235.

Herkansing blokkeert Methoden & Technieken ten dienste van GVO(4.1.2.)

De Herkansing van de blokkeert Methoden & Technieken ten dienste van GVO (4.1.2.) zal plaatsvinden op 18 febr. '91 van 11.00 tot 13.00 uur in de Statenzaal (Bou 3). Wie niet aan deze herkansing deelneemt of er een onvoldoende voor haalt, zal in okt. '91 kunnen herkansen. Info: H.Hospers tel. 887323.

Vacature Bibliotheekcommissie FdGW

De bibliotheekcommissie FdGW adviseert de faculteit en de universiteitsbibliotheek over zaken die gebruikers van de bibliotheek en/of studielandschap aangaan. In de commissie hebben 4 facultaire medewerkers, 1 medewerker van de UB en 1 student zitting. Momenteel is er een vacature voor 1 studentlid. Info: L.Huybrechts (huidige studentlid) 043-215998 of secretaris P. Niesten 887430.

Postvakjes van alle studenten GW en MGK

Gelieve jullie postvakken regelmatig leeg te maken. Mocht er iets bij zitten wat je niet mee wilt nemen gooi het dan weg.

ECONOMIE

Voorlichting studeren in het buitenland (Europa) met Erasmus programma

Plenaire sessies:
21.01, 13:30, K.1090 en
18.02, 13:30, K.1090
Inzien buitenlandse studie programma's:
23.01, 13:30 / 17:00, K.3050
25.01, 09:00 / 12:00, K.3050
20.02, 13:30 / 17:00, K.3050
22.02, 09:00 / 12:00, K.3050
Sluitingsdatum inschrijving: 1 maart 1991.

Subsidie 1990/1991 t.b.v. stage en studie (buiten Erasmus) in het buitenland (zgn STIR/SWOL subsidie): aanvraag indienen vóór 01.02.1991. E. Bernard, K. 3054 B)

Vaste Commissie voor de Examens (VCE):

Met ingang van 15.01.1991 fungeert Mr. A.H.A. Claessens als secretaris van de VCE. Zij volgt Mr. B. Weyenberg-Habets op. Spreekuur di 14.00u tot 14.30u en vrij 14.00u tot 14.30u.

Wijziging open spreekuur studie-adviseur FdEW

Met ingang van 05.02.1991 wordt het open spreekuur van de studie-adviseur Thijs Hoex: di, woe en vrij van 10.00 tot 11.00 uur. Het open spreekuur is bedoeld voor korte gesprekken. Studenten kunnen, buiten de spreekuren, afspraken maken voor een gesprek, telefoon: 888 846.

AIESEC

Schrijf je in voor een stage bij AIESEC en start internationaal: Sluitingsdatum voor inschrijvingen voor stages april/mei/juni: 23.01.1991; voor stages juni/juli/augustus: 15.02.1991 en voor aug/sept/okt: 31.03.1991. Info: AIESEC, 888867, TS53, K0.085

MAES

Op vrijdag 25.01.'91 houdt Thijs Wöltgens, fractievoorzitter van de PvdA een voordracht om 14.00 uur, feestzaal Bou3. Entree f 2,50. Info 043-215843 (P. v. Uden).

Videobanden Studielandschap

Videobanden, aanwezig in het Studielandschap economie zijn nu te vinden in een apart informatiebestand, dat toegankelijk is via de bibliotheekterminals. Het bestand heet: Videocatalogus Rijksuniversiteit Limburg. Er kan gezocht worden op woorden uit de titel, nummer van de videoband, trefwoorden en op woorden uit de inhoudsbeschrijving van de video.

RECHTSGELEERDHEID

Cursus Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten
In de periode februari/maart 1991 wordt evenals vorig jaar de cursus Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten aangeboden aan studenten van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, de Faculteit der Geneeskunde en de Faculteit der Gezondheidswetenschappen. De cursus is gericht op het verhogen van zelfkennis met betrekking tot toekomstplannen en op arbeidsmarktorientatie. Het programma bestaat uit vijf bijeenkomsten, vier groepsbijeenkomsten van ongeveer drie uur en als afsluitende vijfde bijeenkomst, voor alle studenten toegankelijk, wordt een videovertoning en forumdiscussie georganiseerd. Voor deze facultatieve cursus wordt een bijdrage van 40 gulden van de student gevraagd, de handleiding met daarin opgenomen een reader zijn daarbij inbegrepen.
Voor informatie kunt u zich wenden tot Marja Elsenburg, bureau Onderwijs tel: 887246, Ria Wolleswinkel, vrouwenstudies tel: 887296, of Marie-Louise Schreurs, Vakgroep O&O tel 882336
Inschrijving: Aanmelding voor de cursus vóór 8 februari bij Marja Elzenburg of bij Ria Wolleswinkel

jaar 1 dagopleiding (Rechtshandeling)
woe 23 januari 13.00 uur Mabi, kollege Rechtsgeschiedenis door prof. J. Spruit

jaar 2 dagopleiding (Criminaliteit)
woe 23 januari 15.30 uur Mabi, kollege

WorldNeth

Talencentrum voor de Rijksuniversiteit

Universitair talencentrum

WorldNeth is een gezamenlijke onderneming van de Rijksuniversiteit en de Opleiding Tolk-Vertaler. Wij verzorgen cursussen en trainingen in vreemde taal en moedertaal ten behoeve van studenten en medewerkers van de Rijksuniversiteit en anderen.

Nieuw aanbod

In de week van 4 februari gaan de volgende cursussen van start (bij voldoende deelname):

Spaans/Italiaans:

- beginners en lichtgevorderden, 14 weken à 1 1/2 uur

Frans/Duits/Engels:

- vergevorderden, opfriscursus, 10 weken à 2 uur
- vergevorderden, zelfstudiecursus, 6 weken à 1 1/2 uur

Japans/Indonesisch/Nieuw-Grieks/Russisch:

- beginners, 14 weken à 2 x 1 1/2 uur

Nederlands:

- taalbeheersing voor gevorderden
- inleiding in de moderne taalkunde
- Nederlands als vreemde taal, kortere en langere cursussen (start eind januari)

Bij voldoende belangstelling zijn cursussen in andere talen mogelijk.

Geen cursus-supermarkt

WorldNeth is geen cursus-massamarkt, maar een speciaalzaak op het gebied van het (vreemde-) talenonderwijs. Dankzij de eersteklas docenten en eersteklas materialen garanderen wij onderwijs van academisch niveau. U moet rekenen op een stevig lestempo. U krijgt dan ook de kans in korte tijd zeer veel op te steken.

Belangstelling?

U wilt graag werken aan uw vreemde talen. U zoekt een pittige aanpak en rendement van uw inspanningen. Dan is een WorldNeth-cursus iets voor u. U kunt telefonisch of schriftelijk contact met ons opnemen, als volgt:

WorldNeth

Bredestraat 12 6211 HC Maastricht 043 - 257052

Studiekosten...
omlág!

SSGZ biedt de enige echte ziektekostenverzekering specifiek en uitsluitend voor studerende. Geen winstoogmerk, dus lage premie. En dit jaar flink verlaagd! Uitgebreide dekking. Ook voordelige tandartsverzekering, reisverzekering en Zekerheidspakket (inboedel, ongevallen enz.) Haal een folder bij je onderwijsinstelling of bel SSGZ, 01719-70300.

Studenten hebben hun eigen verzekering **SSGZ**
van de Mortelstraat 4, 2203 JD Noordwijk

IBM AT / OLIVETTI AT / COMMODORE AT / RECOM AT ???
Coprocesor 80287 nodig? Snelheidswinst tot 40 keer.
Bestel nu voor fl. 399,- incl. een rekenprocessor ongeacht voor welke AT.
Bel. "Personal C.A.R.E. Center" tel. 043-633415

U wilt een RIJBEWIJS

10 Theorielessen, computertoets, leerboek en examenaanvraag: f 140,-
Praktijklessen in Volkswagen Golf kosten fl. 37,50
GARANTIE

Door ons stappenplan en het houden van proefexamens, wordt U optimaal voorbereid en vertrouwd gemaakt met uw rijexamen. Indien U voor het proefexamen slaagt, doch niet voor het eigenlijke examen, bieden wij U de mogelijkheid tot een gratis herexamen.

VERKEERSSCHOOL 'CHRISTOFFEL'
Gerckenshaag 33, 6228 EL, Maastricht. tel. 043-611315

**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Jeanneke van Buul:

Over vijftien jaar een doorbraak

Conservatorium-studente Jeanneke van Buul (21) windt er geen doekjes om: over vijftien jaar wil zij tot de gerenommeerde zangeressen van het klassieke repertoire horen. Een meeloper is ze allerminst. Oude muziek wil ze studeren. Een vrij opmerkelijke keuze. In Maastricht zijn studenten oude muziek een bijzonderheid. Zij zal voor de studie dan ook moeten verhuizen naar Londen, maar dat vindt zij geen bezwaar. Tot die tijd blijft de jonge zangeres actief in Maastricht. Momenteel is ze onder meer koorlid van Studium Chorale.

Jeanneke van Buul
(foto Franco Gori)

Jeanneke van Buul is eerstejaars studente solozang (eerste sopraan) aan het Maastrichtse conservatorium. Haar ambities steekt ze niet onder stoelen of banken, hoewel arrogantie haar vreemd is. "Over een jaar of vijftien wil ik graag doorbreken. Dan hoop ik een gerenomeerd zangeres te zijn." Van Buul laat geen kans onbenut om haar carrière op te bouwen. Al vrij snel nadat ze in Maastricht kwam studeren, kreeg zij een plaats in Studium Chorale als koorlid. De selectie van dit kwalitatief hoogstaande gezelschap is streng en het was dan ook vrij uitzonderlijk dat het iemand met relatief weinig ervaring als Van Buul aannam.

Oude muziek

Zondag 27 januari geeft Studium Chorale een concert in het conservatoriumgebouw. Het is het tweede concert in een

serie waarin het conservatoriumkoor, Studium Chorale en het Nederlands Kamerkoor samenwerken. Het programma 'The revery alone will do' omvat twintigste eeuwse koormuziek van moderne componisten zoals Frank Martin en Helmut Barbe, muziek waarvoor Van Buul zeker geen voorkeur heeft. Componisten als Pergolesi, Bach en Händel spreken haar meer aan. Renaissance en Barok dus, een tijdvak waaraan het conservatorium in Maastricht nauwelijks aandacht besteedt. "Ik ken hier dan ook niemand anders die zich erin wil specialiseren. Het is vrij uniek", volgens Van Buul.

Hoewel aan het conservatorium in Den Haag oude muziek kan worden gestudeerd, overweegt Van Buul over een paar jaar, na het behalen van haar diploma docerend musicus, naar Londen te vertrekken. Het conservatorium daar heeft een goede naam op het gebied van de oude

muziek. "Ik wil gewoon het beste" aldus Van Buul.

Geen operette

Oude muziek maakt grote indruk op Van Buul. "Ik voel mij daar het best bij. Het past goed bij m'n karakter - lijdensverhalen bijvoorbeeld." De Stabat Mater van Pergolesi en de Johannes Passion van Bach behoren tot haar favoriete werken. Opera's en operettes trekken haar niet in. Hoewel zij vorig jaar nog in Madama Butterfly van Puccini en dit jaar in de operette Die Csardasfürstin van Emmerich Kalman speelde en zong zegt zij "niet de juiste uitbeeldingskracht op het toneel" te hebben. "Opera en operette passen niet bij mijn karakter en bovendien heb ik er niet de goede stem voor."

Fred Akkerman

Quality Meat

Keurmeesters van literatuur in Limburg

Wie nieuwsgierig is naar de stand van zaken in de literatuur in Limburg raad ik aan de vijfde uitgave van het tijdschrift Quality Meat, kortweg QM5, te lezen. Ben van Melick, leraar Nederlands en publicist, beschrijft daarin de ontwikkelingen van de literatuur in en uit Limburg tussen 1966 en 1990 onder de titel 'Inhaalmanoeuvres'. Deze notitie verscheen tegelijkertijd in 'Het nieuwe Limburg', een bundel opstellen over de herstructurering en ontwikkelingen op sociaal, economische, politiek en cultureel terrein sinds de sluiting van de mijnen.

In QM5 heeft Van Melick zijn tekst voorzien van 67 noten, of liever "zijpaden en sackgassen", zoals hij ze zelf noemt. Om deze toevoegingen te verwerken in de tekst voor het boek was de tijd te kort en de kopijlimiet te klein. Van Melick heeft er

goed aangedaan zijn commentaar te publiceren. Hij maakt daarmee zijn keuzes voor wat hij verstaat onder literatuur duidelijk, geeft kritische en interessante achtergrondinformatie en deelt en passant keurmerken uit. Het notenapparaat heeft geen enkele schijn van de gortdroge verwijzingen die wetenschappelijke teksten vaak ontsieren. Het zijn leesbare stukjes op zich die samen een tweede opstel vormen dat ook los van d hoofdtekst leesbaar is. In zijn verantwoording schrijft Van Melick dat het notenapparaat geen gestructureerd geheel is. "Het onaffe karakter heb ik met opzet behouden: deze QM wil alles behalve een laatste woord zijn." Dat is het dan ook niet. Zowel in de regionale pers als voor de regionale omroep zijn Van Melicks notities aanleiding geweest tot reacties. Het Letterkundig Centrum Limburg in Val-

kenburg wijdt er zondag 3 maart zelfs een forumdiscussie aan. Het Letterkundig Centrum voelt zich behoorlijk aangesproken door enkele kritische kanttekeningen van Van Melick.

QM is niet alleen de afkorting van Quality Meat (wat een naam!), het is tevens het monogram van Melick en Quaedackers. Zij zijn de uitgevers van dit onregelmatig verschijnend tijdschrift. Joseph Quaedackers heeft gezorgd voor de illustraties bij de tekst: portretten van Hans van de Waarsenburg, Frans Bude, Ton van Reen en Cyrille (Offermans?). Het tijdschrift is voor 8,95 nog te verkrijgen bij boekhandel De Tribune. Het kan, evenals eerder verschenen exemplaren ook besteld worden bij Van Melick zelf: 045-211261.

Lucia Geurts

Agenda

vrijdag 18 januari
Made in Braille, Cabaretier Vincent Bijlo, Redoute, 20.00
Limburgs Symphonie Orkest, o.l.v. Salvador Mas Conde, Staargebouw, 20.00
Franse Chansons, Agnes Bergmeijer, Theatercafé, 23.00

zaterdag 19 januari
Strip '91, Strips en Animatiefilms, Cultureel Centrum Lanaken, 10-19.00
Lot, Theatergroep Sirkel, Stadsschouwburg, 19.00
Choreografieën, Ceciel Mertens en Xander Vervoort, Löss Theater, 20.30
Nederlands Studenten Orkest, Staargebouw, 20.15
Franse Chansons, Agnes Bergmeijer, Theatercafé, 23.00

zondag 20 januari
Strip '91, Strips en Animatiefilms, Cultureel Centrum Lanaken, 10-19.00

maandag 21 januari
La Musica, Nationaal Toneel, Zaal Toneelacademie, 20.30

dinsdag 22 januari
April, Dansgroep Beppie Blankert, Zaal Het Vervolg, 20.30

woensdag 23 januari
Lunchconcert, Redoute, 12.30
Ha Ha Klassiek, Concerto Limbourg, Redoute, 20.00
Marche funetre pour chat, HDV Producties, Zaal Toneelacademie, 20.30
Dramolette, Theatergroep Alex d'Electrique, Löss Theater, 20.30

donderdag 24 januari
Een kwestie van twee, Theater van het Oosten & De mug met de gouden tand, Zaal Toneelacademie, 20.30

Exposities
Will van Hoof, schilderijen/tekeningen, Galerie FAH, Brusselsestraat 80, Maastricht, 11 jan. t/m 18 febr. 1991, vr t/m zo 13-17

Didier Vermeiren, Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 25 sept. t/m 10 febr., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17

Oermensen in Nederland. Belvedere: leven in de oude steentijd, Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 7 okt. t/m 20 jan., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17

Oermensen in Nederland. Belvedere: klimaat en landschap in de oude steentijd, Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 6-7, Maastricht, 7 okt. t/m 20 jan., ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17, za, zo en feestdagen 14-17

Paul Eurlings, aardewerk- en porselein-designer, en **Ivo Strauven**, bronzen, Galerie Artisant, Grote Gracht 43, Maastricht, 5 jan. t/m 9 febr., di t/m za 13.30-17.30

Han Rameckers, Monique Prévoo en Jef Roeselers, Locals III, Simera, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 12 jan. t/m 2 febr. Wo t/m za 13.30-18

Micheline Beddeleem, pastels, De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer. Vr t/m zo 13-18

Maurice Brams, beelden in marmer en brons, Galerie La Dependance, O.L. Vrouweplein 24, Maastricht. Do t/m zo 12-17.30

Jean -Pierre Zoetbrood, in situ, Aylvalaan 10, Maastricht, 8 dec. t/m 19 jan. Wo t/m za 14-18

Berna Esselaar, beelden en **Judith M. Boer**, schilderijen, P.A.K., Vrijthof 29, Maastricht, 12 jan. t/m 8 febr. Wo t/m vr 13-18, Za 13-17.

Keuzewerk 3, werken van **Ferdí Tajiri en Agora Studio**, Gouvernement Maastricht, Limburglaan 10, 14 jan. t/m 6 febr. Werkdagen 9-17.

Theo en Netty Thönissen-van Eysden, Tongerseweg 36 en 'de Witte Raof', Tongerseplein 2a, Maastricht, 20 jan. t/m 20 maart, werkdagen 9-17

Film
Speelweek 18 t/m 24 jan.

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Luba, 20.00
Tiläi, 21.00

Fabulous Baker Boys, 22.00
Extra: 18 jan. **Dreigroschenoper**, 23.00
19 jan. **Imagine John Lennon**, 23.00

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1
The Sheltering Sky, dag. 18.00 en 21.00
Flatliners, dag. 18.15 en 21.00. Za en zo ook 15.00
Ghost, dag. 18.00 en 21.00. Za en zo ook 14.30

Mabi, Kleine Gracht 24A
Home Alone, vr t/m zo: 14.30, 18.45 en 21.15. Ma t/m do 21.00. Wo 14.30 en 21.00
Arachnophobia, vr t/m zo 18.30 en 21.15.
The neverending story part 2, vr t/m zo en wo 14.30.
Come see the paradise, vr t/m zo 14.30, 18.45 en 21.15. Ma t/m do 21.00. Wo om 14.30 en 21.00
The Witches, vr t/m zo 14.30, 18.45 en 21.15. Ma t/m zo 21.00. Wo om 14.30 en 21.00

Cine "K", St. Bernardusstraat 13
The unbearable lightness of being, vr t/m zo 18.45 en 21.30 Ma t/m do 20.30

Porno

Ik ben, denk ik, een mens dat zich veel te veel en veel te vaak laat verbijstere. Meestal gaat het zo dat net op het moment dat ik denk dat de wereld netjes in elkaar zit en keurig bestierd wordt door zinnige mensen, dat er dan verschrikkelijke realisaties door mijn brein knarsen.

Zo zat ik gisteravond een boekje te lezen waarin de beste science fiction/fantasy-verhalen die door vrouwen in 1989 geschreven waren gebundeld stonden. Ik vond het door de bank genomen maar puin. Vage en slappe fantasieën over toekomstige werelden waarin vrouwen het voor het zeggen zouden hebben; monogame of juist polygame relaties met jan en alleman, kortom: blabla. Er stond echter één verhaal in die bundel dat mijn hersenen liet kuchen, pruttelen, even tot stilstand komen, en daarna met lichtsnelheid voorwaarts deed snellen.

Het verhaal heette 'Rape Patrol', en misschien kunt U zich bij zo'n titel al een beetje voorstellen waar het heen moet.

Het gaat over een groepje kordate dames dat met rigoreuze middelen verkrachters achtervolgt en tenslotte eigenhandig terechtstelt. Op het eind van het verhaal wordt een sex-maniak krachtadig met machinegeweren neergemaaid en plakjes chorizo van zijn geslacht gesneden. 'Mooi zo!' dacht ik nog.

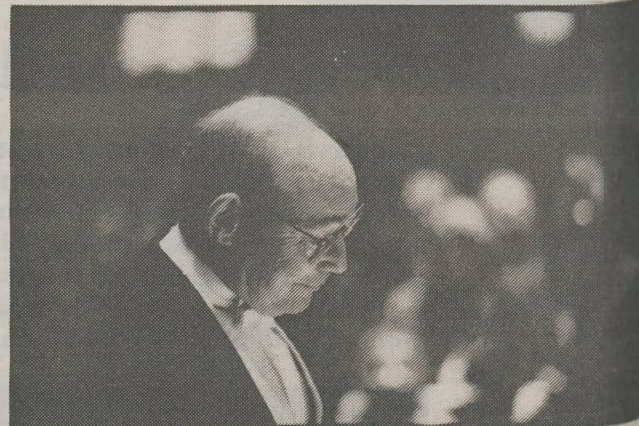
En daarna volgde het moment waarop m'n grijze cellen in de turbo-overdrive voorwaarts speerden.

Waarom is er geen vrouwelijke pornografie? Waarom verkrachten vrouwen geen mannen? Waarom worden zelfs in Boektreks-boekjes de vrouwen genomen ('Hij nam haar keer op keer...' uit 'Frieda's Verre Tranen'), waarom fluiten de bouwvakkers in de Abstraat mij iedere morgen vrolijk toe en heb ik niet in het minste of geringste de aandrang om naar wèlk mens dan ook te fluiten, waarom grijpen in detectives en thrillers de beren uiteindelijk naar het wapentuig en slimme listen om het boevengebod een lesje te leren? Waarom verkopen ze bij de sexshop bij ons op de boek wel pikant opengewerkte dames-nachthempjes maar geen herenpyjama's waaruit op mysterieuze doch opwindende wijze het kruis is verdwenen? Waarom staan er in buitenlandse tabloid-kranten (kleine krantjes, formaat 'De Trompetter') als Bild, Star en zo ten minste vier ontblote vrouwentorsen met daarboven zoetlokkende geverfde pruillippen en nooit 'ns een meneer met elegant bungelend piemeltje en insgelijk tuitmondje? Waarom zijn het de beren der schepping die in tabaks- en alcohol-reclames de smachtende blikken van zoetgevooisde stemmen en weelderige lokken niet kunnen weerstaan en daarom maar aan de Smirnoff, Amaretto di Saronno, Pall Mall Export of Peter Stuyvesant gaan? Waarom bespreeft het 'sterke' geslacht vrijelijk en zonder enig schaamtegevoel naar hartelust Neerlands snelwegbermen, de muziektent op het Vrijthof en iedere denkbare regenpijp met onwelriekende pis en baart een vrouw die eventjes zou willen knielen zoveel onrust?

Waarom staat het idee van een 'Rape Patrol' mij wel aan? Ongelukkigerwijs moet ik tot de volgende slotsom komen: het is tijd dat veel mannen eens een lesje krijgen in beschaafd gedrag; gedrag waarin de dierlijke lusten die mannen nog vrijelijk kunnen botvieren -maar die vrouwen door een volstrekt moraliserende maatschappelijke opvoeding zijn verloren- beknot en bestraft worden.

*Wat een mal idee, hè?
*Eva**

Geluk: na drie uur volle blaas...
- Dhilla Singh -

De drie eredoctores: linksboven prof. dr. T. Koopmans (recht), rechtsboven prof. dr. F. Huygen (geneeskunde) en rechtsonder prof. Richard R. Nelson (economie)
(foto's Franco Gori)

BERICHT UIT MAASTRICHT IN LUSTRUMFOTO'S

Kerkgangers tijdens de academische erediensdienst in de Sint Janskerk (foto Franco Gori)

Me pla
B
m
Na lar
arts
cultei
kome
een z
isarts
assiste
aan d
len. V
M.F. K
overle
hebbe
'con a
De tw
staat
pen. 'r
neesk
ook h
dent e
in de
stond
Het E
tentsc
mer d
is vast
lingen
ket cc
culteit
vraag
vijftie
goede
weinig
van h
anda
latie, i
diagni
Op ee
somm
senop
viseur:
wilder
met ei
vormit
zag ju
algem
tatie: 'r
kunne
ook Si
in het
artsen
den oi
De disi
geprik